

Jaarverslag 2013
voor de Vlaamse regering

Woord vooraf

Dit jaarverslag vermeldt bondig wat het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap in 2013 gerealiseerd heeft binnen de bij bijzonder decreet opgelegde taken en verantwoordelijkheden. Het illustreert onze werking aan de hand van naakte feiten en cijfers: aanwending van de middelen, schoolbevolkingscijfers, personeelsbewegingen, klachtenmanagement en zo meer.

2013 was ook het jaar waarin met het hele net is nagedacht over de unieke rol van het GO! als onderwijsverstrekker van en voor de Vlaamse gemeenschap. In totaal meer dan 11.000 actoren uit alle geledingen van ons net gaven hun mening. Deze oefening heeft de kracht aangetoond van het GO! als één net, als het onderwijs van en voor de Vlaamse gemeenschap.

Een aantal bezorgdheden en aandachtspunten werden verwerkt in een 'Memorandum 2014' dat aan alle in het Vlaamse Parlement vertegenwoordigde politieke partijen werd aangeboden. Zowel het unieke participatief traject dat tot het Memorandum leidde als de voornaamste inhoudelijke aandachtspunten worden in dit jaarverslag vermeld.

Eddy Baldewijns
voorzitter Raad GO!

Raymonda Verdyck
afgevaardigd bestuurder

Inhoud

1. GO! 2020.....
2. De Raad GO!.....
3. Personeelsbewegingen in de centrale administratieve diensten.....
4. Infrastructuur.....
5. Samen zorg dragen voor klachten.....
6. De positie van het GO! in het Vlaamse onderwijslandschap.....
7. Werkingsmiddelen.....
8. Conclusies en aanbevelingen.....
9. Pedagogisch project van het GO!.....

1. GO! 2020 – strategische projecten

Strategische bouwstenen van het beleidsplan GO! 2020

► Missie

Het GO! is actief pluralistisch en streeft bij iedereen maximale leerwinst, totale persoonlijkheidsontwikkeling, maatschappelijke verantwoordelijkheid en individueel welbevinden na.

Deze missie is uitgeschreven in het pedagogisch project van het GO! (PPGO!) en laat zich vertalen naar vijf kernwaarden: respect, creativiteit, resultaatgerichtheid, solidariteit en integriteit.

► Visie

De school van de toekomst biedt kwaliteitsvol onderwijs aan. Zij is pluralistisch en zet in op gelijke onderwijskansen. Ze is ingebed in de lokale omgeving en werkt nauw samen met lokale besturen en sociale, culturele, sportieve en economische actoren. De leerkracht is hier de inspirerende kracht en streeft voor elke leerling of cursist naar maximale leerwinst, rekening houdend met ieders talenten, interesses en mogelijkheden. Het schoolgebouw is duurzaam en multifunctioneel en stelt zijn deuren open voor een leven lang en levensbreed leren.

► Doelstellingen

Het GO! wil deze missie en visie tegen 2020 realiseren aan de hand van vijf strategische doelstellingen.

1. Het GO! implementeert een systeem van integrale kwaliteitszorg in alle instellingen en over alle niveaus;
2. De scholen van het GO! zijn multifunctionele, brede open scholen, ingebed in de lokale omgeving;
3. Het GO! investeert in een voldoende geografische spreiding en een complementair onderwijsaanbod dat rekening houdt met de maatschappelijke noden;
4. Het GO! waarborgt op elk bestuursniveau een sterk en professioneel personeelsbeleid;
5. Het GO! bouwt een kenniscentrum uit om de beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering op alle niveaus te onderbouwen.

Uitvoeringsplan

Het beleidsplan GO! 2020 wordt jaarlijks (schooljaar) of meerjaarlijks (schooljaren) vertaald naar een uitvoeringsplan. In 2012 werd het derde uitvoeringsplan opgesteld voor de schooljaren 2012-2014. Daarbij werd rekening gehouden met de leerpunten, aanbevelingen en werkpunten uit het eerste (schooljaar 2010-2011) en tweede uitvoeringsplan (schooljaar 2011-2012). Op 14 december 2012 keurde de Raad GO! het derde uitvoeringsplan goed. Het officiële startschot hiervan werd begin januari 2013 gegeven.

Concrete realisaties

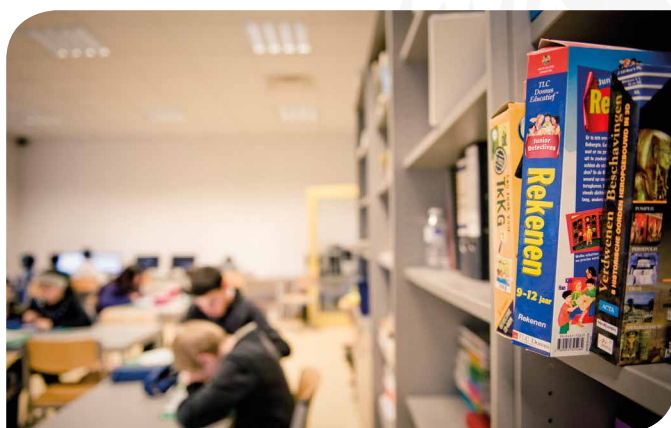
Memorandum 2014

Traditiegetrouw wordt er in de aanloop naar regionale verkiezingen een Memorandum van het GO! opgesteld met concrete beleidsaanbevelingen voor de komende regering. Hiermee wil het GO! duidelijk maken dat we positief moeten kunnen inspelen op de veranderingen die er staan aan te komen, om zo onze onderwijsvisie te realiseren en elk kind en elke cursist kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden.

Het opstellen van het Memorandum werd ditmaal als project in het programma Kwaliteitszorg opgenomen, om het professionalisme van het centrale bestuursniveau te verhogen, zodat het in staat is zijn relaties met externen uit te bouwen en in de werking te verankeren. Tegelijkertijd fungeerde het als proefproject in de zoektocht naar een nieuw samenwerkingsmodel voor het GO! als net.

Het Memorandum 2014 kwam in drie fasen tot stand:

1. algemene peiling naar de prioriteiten voor de toekomst van het onderwijs;
2. 'GO! 1010': regionale brainstormsessies met GO! medewerkers op basis van de prioriteiten met aanbevelingen;
3. de aanbevelingen uitschrijven en de tekst terugkoppelen naar de scholengroepen en de Raad.

Het is het resultaat van een uniek participatief traject waaraan meer dan 11.000 mensen uit alle geledingen van het GO! hebben meegewerkt. Ouders, leerlingen, leerkrachten, directeurs, pedagogen en beleidsverantwoordelijken hebben zich via de algemene peiling uitgesproken over de prioriteiten voor het onderwijs in Vlaanderen.

Het Memorandum 2014 bevat een aantal opvallende voorstellen. Zo pleit het GO! onder meer voor een verlaging van de leerplichtleeftijd, zodat ieder kind ook naar het kleuteronderwijs gaat, en ook voor een maximumfactuur in de eerste graad van het secundair onderwijs.

De herwaardering van het beroep van leraar loopt als een rode draad door de tekst. Het GO! wil de lerarenloopbaan mee hertekenen en wil de vlakke loopbaan doorbreken via een systeem met drie fasen: assistent-leraar, leraar en onderwijsexpert of domeinspecialist. Ook loondifferentiatie op basis van taakdifferentiatie en het opnieuw invoeren van het mentorschap zijn hierbij belangrijk.

Het GO! vraagt ook naar een sterke hervorming van het secundair onderwijs. Die hervorming moet algemeen worden ingevoerd opdat alle actoren ze gelijktijdig en kwaliteitsvol kunnen realiseren. Onze speerpunten daarin zijn de uitgestelde studiekeuze, de invoering van een brede eerste graad en netoverstijgende toetsing en een doorgedreven trajectbegeleiding in het kader van kwaliteitsvolle studiebegeleiding.

Optimalisatie werking centrale diensten

Kennis, beleid en dienstverlening, dat is de drieledige opdracht van de centrale diensten van het GO!. Deze diensten wensen ten volle hun opdracht op te nemen binnen een net dat zich als een toekomstgericht en innoverend onderwijsnet wil ontwikkelen. Maar dat was niet de enige reden waarom er beslist is om de werking van de diensten van de Raad GO! te optimaliseren. Ook de werkzaamheden in het kader van GO! 2020, de interne evaluatieoefening (CAF) en de audits die plaatsvonden hebben tot dit project geleid. In 2013 werd het opgestart, dit jaar wordt het verder uitgediept en in 2015 wordt de nieuwe werking geïmplementeerd.

Pilootscholen begeleiden in een traject naar brede open school

De systeembegeleiding van het GO! begeleidt via dit project 14 scholen om zich te ontwikkelen tot brede open scholen, conform de visie van het GO! over 'de brede open school'. De uiteindelijke bedoeling is dat deze pilootscholen de aanpak doorgeven aan andere scholen van de scholengroep of het net. Het streefdoel is dat tegen 2020 alle scholen van het GO! brede open scholen zijn, minstens op een basisniveau.

Concreet gaat het om de opleiding van begeleiders tot 'coach brede open school'. In de PLAN-fase werden de 14 pilootscholen georiënteerd en gesensibiliseerd. Die voorbereidende fase is afgerond: de samenwerkende partners hebben een gezamenlijk projectplan vastgelegd, waarin duidelijk afgesproken is wie wat doet, tegen wanneer. Er is hierbij gestreefd naar een integrale aanpak

De scholen zijn nu in de DO-fase: de focus is gekozen en het actieplan is uitgeschreven. De acties worden uitgevoerd met oog voor communicatie, overleg en afstemming met alle betrokken partijen.

Pilootprojecten “Werkplekleren”

In september 2013 gingen de eerste pilootprojecten ‘Werkplekleren’ binnen het ESF-programma van Techno+ van start. In totaal konden 30 klassen (waaronder 28 van het GO!) uit een twintigtal scholen geplaatst worden bij ongeveer evenveel bedrijven, verspreid over heel Vlaanderen.

Uit alle gevallen bleek allereerst dat je voor elke studierichting een ander parcours binnen elk bedrijf moet uittekenen. De vakleraars en hun technisch adviseur-coördinator moeten hierover afspraken maken met de bedrijfsleiders en hun mentoren. De goedkeuring van de pedagogische begeleiding zorgt ten slotte voor de zekerheid dat wat de leerlingen voortaan op de werkvloer leren effectief de leerplannen helpt realiseren (en niet langer op de school moet gegeven worden).

Zodra deze uitgangssituatie duidelijk was, kwamen er steeds meer voordelen naar boven. De leerlingen Elektriciteit van het GO! atheneum Zelzate konden bijvoorbeeld naar hartenlust ook gebruikmaken van het hypermoderne elektriciteitslabo van ArcelorMittal (wat de school een geplande investering van 50.000 euro bespaarde), terwijl de leerlingen Koeling van het GO! atheneum Maldegem bij Daikin twee weken leerden ‘braseren’, met de meest recente apparatuur en volgens de nieuwste technieken. Normaal kost dat de school elk jaar 4.000 tot 5.000 euro aan materialen alleen!

Het eerste schooljaar is ondertussen bijna afgelopen en in mei of juni 2014 worden de resultaten en ervaringen van alle deelnemers onderzocht, om de pilootprojecten van de tweede reeks in 2014-2015 te kunnen verbeteren.

Opstart van het team integraalplannen

Binnen GO! 2020 behoort het opmaken van integraalplannen op het niveau van de scholengroepen tot de prioritaire projecten. Een integraalplan heeft als doel de infrastructuur zo goed mogelijk af te stemmen op het onderwijsaanbod en het globale beleid van een scholengroep.

In 2013 werd een draaiboek voor de opmaak van deze integraalplannen uitgewerkt, een Facilitair Management Informatie Systeem (FMIS) aangekocht en werden de nieuwe medewerkers geselecteerd die vanaf 1 januari 2014 de integraalplannen zullen opmaken.

Dit nieuwe multidisciplinaire team staat voor een grote uitdaging. Het opzet is dat elke scholengroep tegen eind 2017 over een integraalplan beschikt. De integraalplannen leggen het verband tussen pedagogische visie, strategische keuzes, onderwijsvernieuwing en schoolinfrastructuur. Het gaat dus veel verder dan louter vastgoed, vandaar ook de benaming: integraalplannen.

Uniek aan het integraalplan van het GO! is dat het een kader biedt voor de toekomstige ontwikkelingen over een periode van tien tot vijftien jaar. Deze studie verzamelt kennis en knowhow. Alle relevante deelaspecten worden gebundeld en in samenhang met elkaar bestudeerd en op elkaar afgestemd, zodat het GO! doordachte beleidskeuzes kan maken. De keuzes in een bouwplanning voor grote en kleine infrastructuurwerken bijvoorbeeld worden hierdoor transparant en geobjectiveerd voor alle betrokkenen.

Het eerste jaar zullen scholengroepen Brussel, Ringscholen, Maasland, Limburg Noord, Mandel en Leie en Westhoek worden aangepakt.

Netoverstijgende samenwerking

Het project 'Netoverstijgende samenwerking' werd aan het einde van het schooljaar 2012-2013 opgestart met het doel netoverstijgende samenwerkingsmogelijkheden te optimaliseren via een multidisciplinaire aanpak met regionale ondersteuning. Er zijn vijf multidisciplinaire regionale teams opgericht (Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant + Brussel) die de betrokken scholengroepen ondersteunen bij netoverstijgende samenwerking of eventuele overnames.

Visietekst 'Vrije keuze'

Een aanzet tot visiebepaling over de vrije keuze werd aan de Raad voorgelegd in september 2012. In de loop van 2013 werd de visie op verschillende fronten verder geconcretiseerd. De interne, afdelingoverstijgende projectgroep die de opdracht kreeg om de visie vorm te geven, kwam in het voorbije jaar vijf keer samen en in mei 2013 werd aan de directieraad een aanzet met grote lijnen voorgelegd. Om de input van de scholengroepen te capteren werd een overlegcomité samengesteld uit de directieraad en vijf vertegenwoordigers van de scholengroepen. Dit overlegcomité kwam tweemaal samen in september.

De visietekst, het resultaat van dit traject, werd op de Raadszitting van 8 november goedgekeurd. De visietekst bevat ook acties (intern) en aanbevelingen (extern).

Campagne 'GO! als aantrekkelijke werkgever'

Op 15 april 2013 lanceerde het GO! zijn campagne 'GO! als aantrekkelijke werkgever'. De campagne had een drieledig doel:

1. het algemeen werkgeversimago opkrikken;
2. meer kandidaten werven voor een job in ons onderwijsnet;
3. het eigen personeel zodanig motiveren dat ze optreden als ambassadeurs voor het net.

Om dat te bereiken werd een diverse mix van communicatie-acties ingezet, onder meer een radiocampagne, een digitale campagne (online), affiches en deelname aan jobbeurzen. Het persbericht over de campagne werd bovendien breed opgepikt in de Vlaamse kranten en journaals.

Personeelsplan afgerond

Op 23 mei 2013 keurde de Vlaamse regering het besluit goed waarbij de personeelsformatie voor de centrale diensten van het GO! werd vastgesteld op maximaal 218 voltijdse equivalenten en waarbij de afgevaardigd bestuurder het aantal functies per niveau, graad en rang in een personeelsplan vastlegt, binnen de grenzen van deze personeelsformatie en rekening houdend met de budgettaire context.

In overleg met de vakorganisaties werd uiteindelijk een inhoudelijk personeelsplan van 204 voltijdse equivalenten goedgekeurd, waarin de kwantitatieve en kwalitatieve personeelsbehoeften van de centrale diensten worden beschreven. De methodiek van personeelsplanning maakt het mogelijk om de personeelsbehoeften op een meer dynamische wijze bij te sturen, rekening houdend met een wijzigende context.

Zo werd bijvoorbeeld in 2013 de functie van 'coördinator kenniscentrum' in het personeelsplan opgenomen. Het personeelsplan werd concreet geïmplementeerd via een wervingsplan waarbij op kwartaalbasis de meest prioritaire vacatures na een selectieprocedure werden ingevuld. Door de besparingen op het personeel die algemeen binnen de Vlaamse overheid gelden, kon het personeelsplan slechts gedeeltelijk ingevuld worden.

In 2014 zal het personeelsplan opnieuw aangepast worden aan de gewijzigde organisatiestructuur, als het project 'Optimalisatie werking centrale diensten' afgerond is.

Verhuizing centrale diensten

In 2012 werd beslist om te verhuizen naar een nieuw kantorencomplex aan de Willebroekkaai in Brussel. Van bij het begin werd geopteerd voor een nieuw gebouw dat voldoet aan de actuele normen qua duurzaamheid en energiebeheer, en tegelijk ook voor een meer open werkomgeving en een cultuuromslag naar 'het Nieuwe Werken'.

Het introduceren van het Nieuwe Werken ging gepaard met een heus veranderingstraject. Er werd overgeschakeld naar tijd- en plaatsonafhankelijk werken, structureel telewerken werd mogelijk gemaakt, de tijdsregistratie werd afgebouwd. Er werd sterke nadruk gelegd op de waarden uit het strategische HRM-plan: samenwerken, openheid, appreciatie, kwaliteit en engagement.

Er werd in opleiding voorzien om de collega's vertrouwd te maken met het gebruik van VDI ('virtual desktop infrastructure'), van de multimedia in de vergaderzalen, de multifunctionele kopieer- en scanapparaten, en de toepassing van de telefonie van de applicatie MS Lync. Dankzij een opeenvolging van opschoningsdagen en goede afspraken kon het archief sterk gereduceerd overgedragen worden.

Op 2 januari 2014 konden we na een geslaagde verhuizing samen klinken in het Huis van het GO!.

Introductie Facilitair Management Informatiesysteem (FMIS)

Voor de bouw van nieuwe scholen, maar ook voor kleine infrastructuurwerken en het plannen van het dagelijks onderhoud wil het GO! facilitaire processen instellen en efficiënter en effectiever beheren. Fundamenteel aan dit project is het doel om processen beter op elkaar af te stemmen en transparanter te maken.

In juli 2013 gunde het GO! aan de firma MCS uit Antwerpen de opdracht voor een Facilitair Management Informatiesysteem (FMIS). Deze centrale infrastructuurdatabank moet ons in staat stellen om facilitaire processen digitaal te beheren.

Het systeem zal scholen, scholengroepen en de centrale diensten ondersteunen bij het integraal beheer van het GO! patrimonium. Het gebruik van één gemeenschappelijk systeem maakt het mogelijk om de opdrachten duidelijk te definiëren en aan te geven op welke wijze die opdrachten gezamenlijk worden uitgevoerd. Alle informatie wordt in dit systeem gebundeld en beheerd: plannen, afmetingen van gebouwen en schoolsites maar ook gegevens van het kadaster, het departement Onderwijs e.d. Op termijn zal dit systeem bijdragen tot kennisopbouw en kennisbeheer in het GO!.

In 2013 ging de meeste aandacht naar het uitwerken van de data-architectuur en van een planning en de voorbereidingen in het kader van de conditiemetingen, een objectief instrumentarium om de bestaande toestand in kaart te brengen.

Samenwerkingsmodel

Op 5 juli 2013 stemde de Raad GO! in met het plan voor de implementatie van het nieuwe samenwerkingsmodel op basis van participatie en overleg. De voorbereiding van het GO! memorandum 2014 werd uitgekozen om dit participatietraject te doorlopen en concreet uit te proberen. Bij de evaluatie van het traject op de Raadszitting van 31 januari 2014 werd beslist om opnieuw een dergelijk participatietraject op te zetten rond het loopbaandebat. Tegelijk werd ervoor geopteerd om de participatiecultuur te verdiepen en te verbreden.

Naast dit participatietraject wordt tijdens het schooljaar 2013-2014 een ander, nieuw overlegmodel geïnstalleerd om de consensusadviezen ten aanzien van de Raad GO! te stroomlijnen. Er wordt een nieuw managementcomité opgericht (met leden van de directieraad en van de Coördinatieraad van algemeen directeurs). Dit comité zal consensusadviezen formuleren, hierin bijgestaan door al dan niet permanente technische commissies. Het netwerken en uitwisselen van expertise moet tot intensere en efficiëntere samenwerking leiden.

Herijking GO! 2020

Eind 2013 is er gestart met het herijken (bijsturen) van het strategisch plan GO! 2020. Het plan wordt bijgestuurd voor de volgende vijf jaar en aangepast aan de recente ontwikkelingen in het beleid van het GO! en daarbuiten.

Concreet wordt het plan afgestemd op:

- het GO! memorandum 2014;
- de nieuwe ontwikkelingen die nu al bekend zijn: hervorming secundair onderwijs, loopbaandebat, één publiek net, bestuurlijke schaalvergroting, inclusief onderwijs;
- het evaluatierapport van de afgeronde uitvoeringsplannen;
- het nieuwe Vlaamse regeerakkoord, de beleidsnota en de beleidsbrief.

Om de herijking van GO! 2020 een breed draagvlak te geven, worden seminaries en workshops georganiseerd waarbij leden van alle bestuursniveaus betrokken worden.

2. De Raad GO!

De Raad is het centrale bestuursorgaan van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

Samenstelling

De Raad bestaat uit vijftien leden. Tien leden worden rechtstreeks verkozen: vijf door ouders en gecoöpteerde leden van de schoolraden en vijf door personeel van de schoolraden en directeurs. De overige leden worden aangewezen door Vlaamse universiteiten met een pedagogische faculteit (drie) en door de publiekrechtelijke hogescholen (voorheen Vlaamse Autonome Hogescholen) samen (twee).

Bevoegdheden

De Raad is verantwoordelijk voor de Neutraliteitsverklaring en de Verklaring van Gehechtheid, het algemeen strategisch plan, de interne kwaliteitszorg, de leerplannen en het PPGO!.

De Raad ondersteunt de andere bestuursniveaus (scholengroepen en scholen) en kan interne adviesorganen en pedagogische diensten oprichten. Hij organiseert de pedagogische begeleiding, de nascholing en het vormingscentrum voor de centra voor leerlingenbegeleiding.

De Raad wijst het mandaat van de afgevaardigd bestuurder toe en kan het ook beëindigen. Hij keurt de begroting en jaarrekening goed en bepaalt de criteria om werkingsmiddelen en middelen voor eigenaarsonderhoud en kleine infrastructuurwerken te verdelen over de scholengroepen. Ook de algemene bouwplanning, grote infrastructuurwerken en zware didactische apparatuur behoren tot de bevoegdheden van de Raad. De Raad kan onroerende goederen verwerven, beheren en verkopen.

Leden

Eddy Baldewijns, voorzitter

George Vansweevelt, ondervoorzitter

Arlette Verkruyssen, ondervoorzitter

Sofie Christiaens

André De Fré

Paul De Knop

Geert De Soete

Willy Dewulf

Martine Doumen

Filip Giraldo

Marlies Lacante

Jan Michielsen

Freddy Moreels

Luc Van De Velde

Frans Van Gheem

Van ambtswege met raadgevende stem: Raymonda Verdyck, afgevaardigd bestuurder

¹ toestand op 31.12.2013

Behandelde dossiers

In 2013 behandelde de Raad onder meer de volgende dossiers (in alfabetische volgorde):

- Audit afdeling Financiën: missie, visie, kerntaakstelling
- Audit afdeling Infrastructuur: missie, visie, kerntaakstelling
- CAF centrale diensten
- Capaciteitsdossiers: evaluatie en meerjarenplanning
- Concept leeradvies, -oriëntatie en implicaties op de organisatie van het volwassenenonderwijs
- DBFM: financiële impact
- GO! 2020: programmawerking, 3de uitvoeringsplan
- Gelijke kansen- en diversiteitsplan 2013
- Handleiding gebruik STICORDI-maatregelen
- Integraalplanwerking
- Kiesbesluit Raad
- Levensbeschouwelijke kentekens: implementatie, bijsturing Neutraliteitsverklaring
- Levensbeschouwelijke vakken - interlevensbeschouwelijke module
- Operationeel vormingsplan - HR-plan
- Optimalisering werking centrale diensten
- Opvangcentra: transitie
- Overleg en participatie: samenwerkingsmodel voor beleidsvoorbereiding, beleidsbeslissingen en beleidsuitvoering
- Pilootproject 'Memorandum GO!': opstart, uitvoering, eindevaluatie
- Procedure beroepskwalificatiedossier
- Procedure verkiezingen raden van bestuur (scholengroepen)
- Samenwerking met het officieel onderwijs: draaiboek
- Strategische communicatie: 'GO! als aantrekkelijke werkgever' (employer branding), mediaplanning
- Topcultuurscholen
- Vernieuwd algemeen strategisch bouwbeleid

Enkele dossiers extra belicht

► GO! structuur

Nieuwe overleg- en participatiestructuur

De Raad keurde het voorgestelde samenwerkingsmodel voor een nieuwe overleg- en participatiestructuur binnen het GO! goed. Mensen en middelen worden optimaal ingezet om niet alleen elk betrokken bestuursniveau maar ook de relatie tussen de bestuursniveaus en het onderwijsnet te versterken. Structuren kunnen immers enkel veranderen als er tegelijk ook een cultuurverandering plaatsgrijpt en men meer inzet op vertrouwen, samenwerking en participatie. Daarom bleef de positioneringsoefening niet beperkt tot een kerntakendebat, maar werd er gezocht naar wegen om verbondenheid en vertrouwen te creëren.

In de eerste fase werd ervoor geopteerd om binnen het huidige kader te werken en uit te gaan van de bevoegdheidsverdeling tussen de drie bestuursniveaus zoals het *Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs* die heeft vastgelegd.

De ambities van het nieuwe samenwerkingsmodel zijn duidelijk en uitdagend:

- sneller traject;
- meer betrokkenheid van de basis of het veld (breder gedragen);
- kwaliteitsvoller beleidsvoorbereiding (onderbouwd, proactief - anticiperend);
- duidelijke scheiding tussen advies en beslissing;
- respect voor de beslissingsbevoegdheid.

Het nieuwe concept werd uitgetest aan de hand van het pilootproject 'Memorandum GO!'.

Pilootproject 'Memorandum GO! 2014'

Naar aanleiding van de Vlaamse, federale en Europese verkiezingen in mei 2014 besliste de Raad om - net als in 2009 - een Memorandum van het GO! met een bijbehorend eisencahier samen te stellen, dat als een beleidsdocument verspreid wordt en aangewend zal worden in de onderhandelingen met de toekomstige beleidsmakers.

De Raad besliste ook om het Memorandum 2014 te realiseren als een pilootproject in de zoektocht naar een nieuw samenwerkingsmodel. Participatie en authentiek engagement werden hier sterk uitgespeeld, wat dit document uniek maakt. Alle belanghebbenden van het GO! werden aan het woord gelaten. Ouders, leerlingen, leerkrachten, directeurs, pedagogen, begeleiders, adviseurs, CLB-medewerkers en andere deskundigen konden hun mening kwijt over 'hun' onderwijs van de toekomst. Het Memorandum 2014 voor de nieuwe Vlaamse regering groeide zo uit tot een breed gedragen document met de wensen en verwachtingen van het GO! (meer hierover in hoofdstuk 'GO! 2020').

► Visie- en standpuntbepaling

In 2013 keurde de Raad een aantal visieteksten goed over de volgende onderwerpen:

- Vrije keuze
- Talenbeleid
- Gelijke onderwijskansen
- Schoolkosten en onbetaalde schoolfacturen
- Strategisch belang internaten
- Flankerend onderwijsbeleid

Gelijke onderwijskansen

De Raad draagt gelijke onderwijskansen hoog in het vaandel en daarom keurde hij in juni 2013 de visietekst 'Gelijke onderwijskansen' goed. Gelijke onderwijskansen is een belangrijk uitgangspunt dat beschreven staat in het PPGO! en dat verder wordt uitgewerkt in concrete acties via het strategisch plan. In deze visietekst wordt de GO! visie op gelijke onderwijskansen verder uitgediept. Omdat we scholen bewust willen maken van de realiteit waarin leerlingen met een lage sociaaleconomische achtergrond leven en van uitsluitingsmechanismen die in ons onderwijs sluipen.

De tekst bevat aanbevelingen voor scholen om werk te kunnen maken van gelijke onderwijskansen (GOK). We pleiten daarbij ten volle voor het oprichten van brede open scholen, voor sociale mix en differentiatie. De tekst beschrijft aan het eind de rol van het GOK-decreet en – ruimer – van de overheid en de samenleving.

Schoolkosten en onbetaalde schoolfacturen

Het GO! streeft naar kosteloos en toegankelijk onderwijs voor iedereen. Aan het volgen van onderwijs zijn echter altijd kosten verbonden. Kosten voor de school, maar ook kosten voor de ouders. Soms kunnen (of willen) ouders bepaalde kosten niet betalen voor het onderwijs dat hun kinderen genieten en blijft de school achter met onbetaalde schoolfacturen. De Raad ervaart dit thema als bijzonder belangrijk en heeft daarom een werkgroep de opdracht gegeven om na te gaan welk beleid rond schoolkosten het GO! moet uitstippelen om het aantal onbetaalde schoolfacturen te verminderen. De Raad keurde in juli 2013 de visietekst 'Schoolkosten en onbetaalde schoolfacturen' goed.

Elke school en scholengroep moet op basis van deze visietekst een stappenplan uitwerken om het aantal onbetaalde schoolfacturen binnen de perken te houden. Het belang van een goed preventief beleid en een goede kostenbeheersing wordt hier benadrukt. Curatieve maatregelen zijn enkel te verantwoorden wanneer solvabele ouders weigeren te betalen. Verder bevat de tekst een aantal richtlijnen voor scholengroepen in verband met de facturatie en de opvolging ervan.

Talenbeleid

De visietekst 'Naar een gelijkgerichte visie en aanpak van het talenbeleid binnen het GO!', opgesteld door de Pedagogische begeleidingsdienst van het GO!, heeft tot doel de ondersteuning van scholen in hun talenbeleid te stroomlijnen, ongeacht het onderwijsniveau. De constructivistische, competentie- en taalontwikkellende visie op leren vormt hiervoor de basis. Met de goedkeuring van deze visietekst kiest de Raad resoluut voor een integraal talenbeleid.

De Pedagogische begeleidingsdienst zal de instellingen begeleiden bij het ontwikkelen van een talenbeleid, conform zijn streven naar kwaliteitsvol talenonderwijs, een van de drie speerpunten van zijn driejaarlijks begeleidingsplan.

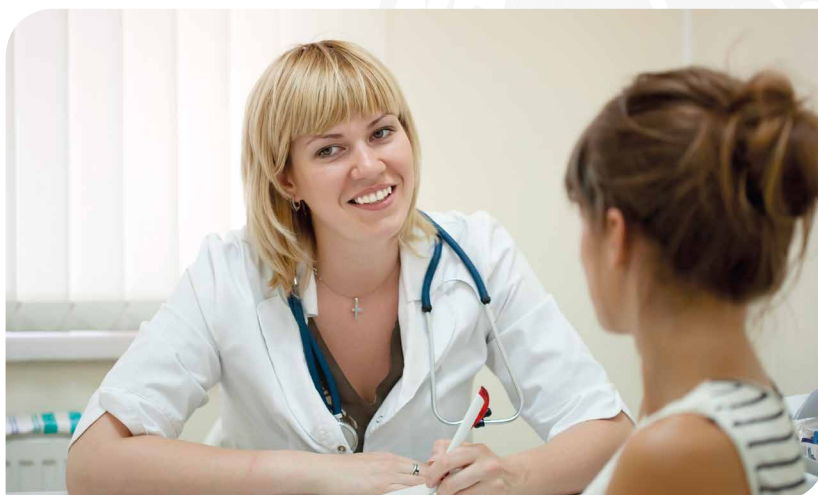
Strategisch belang van de internaten

In het kader van de GO! visie op de brede open school moet de opvang in de internaten van het GO! voldoen aan de eisen van de huidige samenleving. Hun aanbod en ondersteuning moeten afgestemd zijn op de individuele onderwijs- en zorgbehoeften van iedere leerling.

Deze visietekst actualiseert de missie van de internaten en verankert hen in de lokale context, vanuit een hedendaagse benadering van de infrastructuur, een inclusieve visie op de maatschappij (cf. VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap) en met respect voor de bepalingen inzake het Kinderrechtenverdrag van 2 september 1990 en het recht van ieder kind op gelijke onderwijskansen.

De Raad engageerde zich tot de volgende acties:

- de scholengroepen aanmoedigen om aan de internaten een volwaardige rol en plaats in het onderwijslandschap te geven;
- de scholengroepen stimuleren om voldoende middelen ter beschikking te stellen van de internaten;
- de voorheen ingenomen standpunten verdedigen, die onverminderd van kracht blijven.

► Infrastructuur

Vernieuwd algemeen strategisch bouwbeleid

Om de vrije keuze in Vlaanderen te waarborgen, het PPGO! te realiseren en de groei van het GO! te bevorderen, herdefinieert de Raad de opdracht van de afdeling Infrastructuur.

In nauwe samenwerking met haar interne en externe belanghebbenden zal de afdeling Infrastructuur

1. op een efficiënte wijze via een integraal GO! bouwbeleid de gewenste uitbreiding realiseren;
2. een goed beheer en optimalisatie van het GO! patrimonium organiseren;
3. inzetten op innovatie en kwaliteitsvolle scholen;
4. het scholenbouwbeleid in Vlaanderen en Brussel beïnvloeden.

Het (her)definiëren van deze missie en visie, in combinatie met de gekozen strategische focus, heeft tot gevolg dat de huidige processen en systemen moeten worden aangepast en bijgestuurd.

Integraalplanwerking

Vanuit verschillende maatschappelijke overwegingen is men tot de duidelijke conclusie gekomen dat het dringend nodig is om een meer strategisch bouwbeleid te ontwikkelen op basis van integraalplannen. De economische recessie en de besparingen hebben de middelen fors beperkt. Tegelijkertijd staan we op korte en middellange termijn voor zware uitdagingen. Denk maar aan de slechte staat van de schoolinfrastructuur in Vlaanderen en de capaciteitsproblematiek in de centrumsteden. Daarnaast dwingt de politieke context ons ook om het beleid bij te sturen. De hervorming van het secundair onderwijs, de schaalvergroting, de nood aan samenwerking tussen de verstrekkers van officieel onderwijs, e.a. zetten de onderwijssector onder druk.

Integraalplannen maken het mogelijk om een integrale visie en strategie te ontwikkelen in verband met het onderwijsaanbod en de bijbehorende schoolinfrastructuur. Daarom zijn zij de beste oplossing. De Raad besliste om voor het GO! tot integraalplanning over te gaan. Tegen eind 2017 beschikt elke scholengroep van het GO! over een integraalplan. Dit vergt een aanzienlijke investering. Een gezamenlijke aanpak waarin de inzet en de kosten over beide bestuursniveaus verdeeld worden.

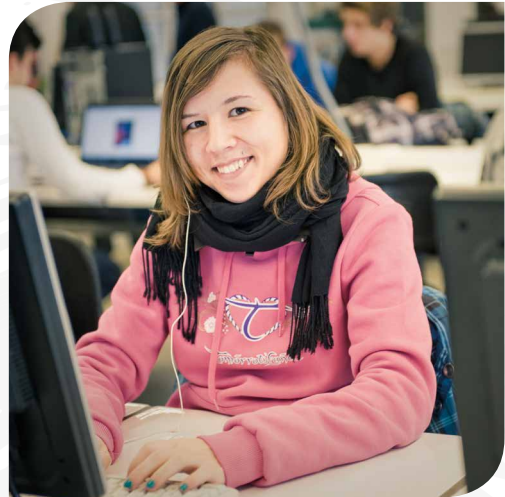
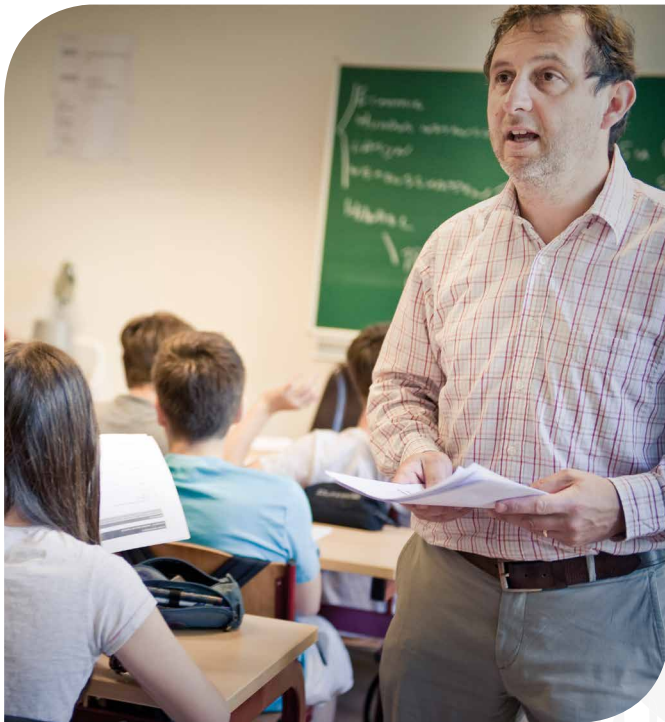
De visie van elk integraalplan moet worden doorvertaald in de visie op scholenbouw en in een meerjarenbouwplanning (GIW-planning). Het vernieuwde bouwbeleid wordt gekoppeld aan de hervorming van de afdeling Infrastructuur, meer hierover in hoofdstuk GO! 2020.

► Onderwijsbeleid

Interlevensbeschouwelijke module 3de graad ASO

De basiscontouren van een interlevensbeschouwelijke module voor de 3de graad liggen inmiddels vast, tegelijk met een implementatietraject voor het schooljaar 2014-2015.

In het GO! hebben de generieke interlevensbeschouwelijke competenties niet de eigen levensbeschouwing als uitgangspunt, maar wel het PPGO!, het actief pluralisme en een genuanceerde benadering van de culturele diversiteit, in wisselwerking met de eigen identiteit, evenals een engagement voor een betere samenleving.

3. Personeelsbewegingen in de centrale administratieve diensten

Op 1 januari 2013 werkten er in de centrale administratieve diensten van het GO! 180 ambtenaren en 52 contractuele personeelsleden. In de loop van het jaar gingen 10 personeelsleden met pensioen en verlieten er 5 het GO!. Er werden 13 nieuwe personeelsleden in dienst genomen. Op 31 december 2013 werd het jaar afgesloten met 192 vastbenoemde en 38 contractuele personeelsleden in dienst bij de centrale administratieve diensten van het GO!.

Op 24 mei 2013 legde de Vlaamse regering het maximum aantal betrekkingen voor onze administratieve diensten vast op 218 voltijdse equivalenten. Voortaan kan het GO! binnen dit kader en via de methodiek van een personeelsplan de kwantitatieve (aantal) en kwalitatieve (inhoud/vereisten) personeelsbehoeften bepalen die nodig zijn voor onze opdracht en doelstellingen. Kortom, nu kunnen we het personeelsplan zelf bijsturen, in overleg met onze vakorganisaties, en op voorwaarde dat elke wijziging binnen het goedgekeurde budget past.

In het Vlaamse regeerakkoord werd overeengekomen dat er aan het einde van de legislatuur (juni 2014) niet meer personeelsleden in dienst konden zijn dan bij de aanvang van de legislatuur (juni 2009). Deze afspraak werd intussen verder concreet uitgevoerd en verstrengd. Alle entiteiten van de Vlaamse overheid, dus ook het GO!, moeten op het einde van de legislatuur 6% minder personeelsleden, uitgedrukt in koppen, in dienst hebben. Bij de begrotingsopmaak 2014 werd dit cijfer verhoogd naar 6,5%.

Als gevolg van de herstructurering die sinds 2004 in onze diensten is ingezet en van de uitstapregeling die daarop volgde is het aantal koppen bij onze centrale administratie gedaald van 321 in juni 2009 naar 230 in december 2013.

	dec/09	dec/10	dec/11	dec/12	dec/13
personeelsleden	319	294	261	235	230

In de praktijk is de besparing daardoor veel hoger dan de 6,5% in koppen. Sinds het aantreden van de Vlaamse regering in 2009 werd in personeelskredieten al cumulatief meer dan 11% bespaard. Daardoor kunnen we het voorziene personeelsplan slechts gedeeltelijk invullen. Met het gevolg dat zelfs bepaalde kerntaken steeds moeilijker kunnen uitgevoerd worden omdat het beschikbare personeel de limieten van de draagkracht heeft bereikt.

4. Infrastructuur

Overeenkomstig art. 36-3° van het *Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs* van 14 juli 1998 is de Raad van het GO! bevoegd voor het vastleggen en uitvoeren van de algemene bouwplanning.

Voor de investeringen in schoolgebouwen beschikt het GO! over op de Vlaamse begroting uitgetrokken middelen (dotaties en machtigingen) en eigen gegenereerde middelen (voornamelijk inkomsten uit beheer en verkoop van gebouwen).

Nieuwbouw en grote infrastructuurwerken

In 2013 bedroeg de vastleggingsmachtiging voor nieuwbouw en grote infrastructuurwerken 50,185 miljoen euro. Deze machtiging werd volledig vastgelegd.

Daarnaast werd in 2013 aan het GO! een bedrag van 23,2 miljoen euro toegekend uit het FinancieringsFonds voor schuldafbouw en Eénmalige investeringsoUitgaven (FFEU), te gebruiken in 2013 of 2014. Van deze FFEU-middelen werd in 2013 een bedrag van 14,7 miljoen euro vastgelegd.

Hieronder de tien naar kostprijs belangrijkste bouwprojecten die in 2013 werden vastgelegd:

Kortessems Buso/MPI - nieuwbouw klaslokalen	5.759.259
Sint Pieters Leeuw basisschool De groene Parel - nieuwbouw	4.488.775
Zottegem Atheneum - renovatie en uitbreiding schoolgebouw	3.531.884
Brustem basisschool - nieuwbouw schoolgebouw	3.334.246
Anderlecht CVO - nieuwbouw kunst- en hoefmederijsschool	2.914.103
Mechelen basisschool Battelsesteenweg - uitbreiding	1.831.524
Brasschaat campus - nieuwbouw sporthal	1.740.034
Bredene basisschool De Zandlopertjes - nieuwbouw klassen en refter	1.721.677
Roeselare basisschool De Plataan - nieuwbouw kleuterblok	1.715.052
Ukkel basisschool Floreal - nieuwbouw klassen en turnzaal	1.397.905

Capaciteitsuitbreiding in 2013

In 2013 trok Vlaams minister van Onderwijs Pascal Smet 62,3 miljoen euro uit voor capaciteitsuitbreiding in acht steden. Binnen de lokale task forces van deze steden werd beslist een deel van dit budget te besteden aan de volgende lijst van projecten in het GO!

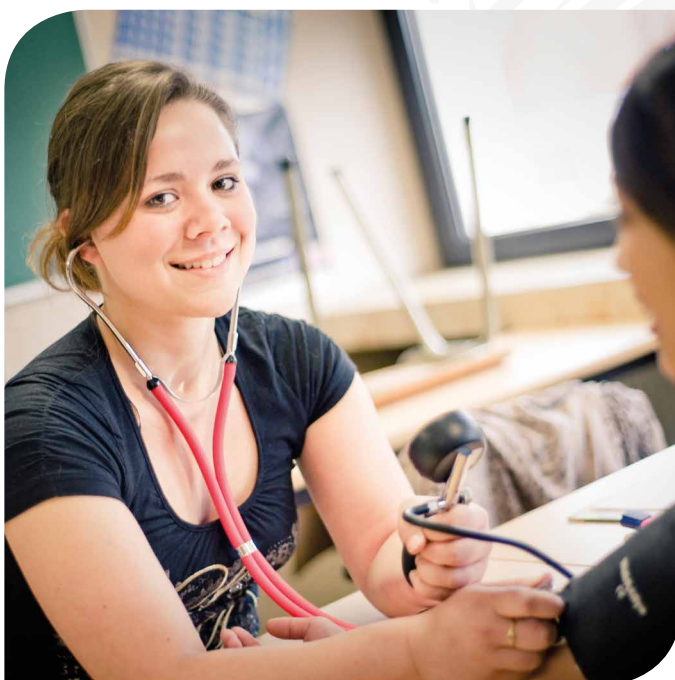
gemeente	adres	school	aangevraagd budget
		Basisschool	
Scholengroep Ant1gon ontvangt 29,4 van de 62,3 mio na begrotingscontrole			
Antwerpen	Uitbreidingstraat 239	De kRing	5.300.000
Antwerpen	Pijlstraat	De Pijl	1.000.000
Antwerpen	Laarsebaan 100	Laerhof	2.880.000
Antwerpen	Fr. Craeybeckxlaan 22	Kadee	3.760.000
Antwerpen	Kerkelei 43	Ieperman	80.000
Antwerpen	Kloosterstraat	Driehoek	780.000
			13.800.000
Scholengroep Mechelen ontvangt 5 mio van de 62,3 mio na begrotingscontrole			
Mechelen	C. De Rorestraat 25	De Vlindertuin	1.584.688
Mechelen	Louisastraat 3	GO SHIL	1.002.206
Mechelen	Bankstraat 29	De Esdoorn	1.100.000
			3.686.894
Scholengroep Brussel ontvangt 6 mio van de 62,3 mio na begrotingscontrole			
Schaarbeek	Jan Blockxstraat	Muziekladder	3.000.000
Evere	Tweehuizenstraat	Papageno	3.000.000
			6.000.000
Scholengroep Ringscholen ontvangt 5 mio van de 62,3 mio na begrotingscontrole			
Asse	Nieuwstraat 122	Vijverbeek	1.671.300
			1.671.300
Scholengroep Midden-Brabant ontvangt 5 mio van de 62,3 mio na begrotingscontrole			
Vilvoorde	Willem Elsschotstraat 17	Zwierzwaai	2.350.000
			2.350.000
Scholengroep Dender ontvangt 2 mio van de 62,3 mio na begrotingscontrole			
Denderleeuw	De Naeyerstraat 11a	Atheneum	550.000
			550.000
Scholengroep Panta Rhei ontvangt 7,1 mio van de 62,3 mio na begrotingscontrole			
Gent	A. Casier de ter Bekenlaan 26	De Wijze Eik	2.000.000
			2.000.000
Scholengroep Mandel & Leie ontvangt 2,8 mio van de 62,3 mio na begrotingscontrole			
Roeselare	Meersstraat 13	Plataan	2.525.000
			2.525.000
TOTAAL			32.583.194

Het GO! ontving daarbovenop een bijkomende vastleggingsmachtiging van 32.585.000 euro voor capaciteitsuitbreiding (deels een verhoging van de 'gewone' machtiging, deels FFEU-middelen).

Van de capaciteitsprojecten waarvoor deze verhoogde machtiging 2013 werd toegekend, konden er slechts drie in 2013 of begin 2014 worden vastgelegd, voor een totaal bedrag van 8,3 miljoen euro. Het gaat met name om een aankoopdossier, een nieuwbouwproject dat reeds in 2012 werd opgestart na een beslissing tot voorfinanciering, en een renovatieproject waarvoor een uiterst korte studietermijn werd opgelegd. Anderzijds kon één project dat door Scholengroep Antlgon werd opgestart met een voorafname op de verdeling van de capaciteitsmiddelen 2014, wel in 2013 worden vastgelegd. De rest van de bijkomende machtiging werd dus besteed aan capaciteitsprojecten van voorgaande jaren of projecten van de gewone nieuwbouwplanning.

Net zoals in 2012 kwam er ook in 2013 pas in het voorjaar duidelijkheid over de verdeling van de capaciteitsmiddelen 2013. In principe zou de bijkomende machtiging moeten gebruikt worden voor de vastlegging van de projecten 2013. Het GO! moet zijn dossiers vastleggen op basis van een gunningsklaar dossier. De voorbereiding van een bouwproject vanaf de toekenning van de middelen tot de vastlegging (inclusief het verkrijgen van de bouwtoelating), kan echter niet in één jaar worden afgerond. Als gevolg daarvan moest dus ook in 2013 gezocht worden naar niet-ideale oplossingen.

Positief is wel dat de minister de capaciteitsmiddelen voor 2014 reeds in de zomer van 2013 verdeelde, zodat het eind 2013 voor alle capaciteitsgebieden, behalve Brussel, duidelijk was welke GO! projecten goedgekeurd werden.

DBFM - PPS

De Vlaamse regering startte in 2005 een inhaalbeweging voor scholenbouw via de DBFM-formule (design-build-finance-maintain). Voor het GO! worden 30 projecten in dat kader gerealiseerd. Dat vertegenwoordigt een totaal van 99.000 m² schoolgebouwen (bruto vloeroppervlakte).

In 2013 ontving het GO! de stedenbouwkundige vergunningen voor 26 van deze 30 projecten. De aanbestedingsfase werd voor deze projecten opgestart. Voor één project, MPI 't Zonneke in Sint-Niklaas, is de bouwfase al gestart.

In 20 van de 26 projecten sloot het GO! een raamcontract voor de tijdelijke huisvesting van leerlingen. Het GO! huurt hier de units. Het team PPS-DBFM besteedde ook een eerste reeks grondwerken aan die nodig zijn voor de tijdelijke huisvesting of voor de afwerking van de schoolsite na oplevering van de nieuwe gebouwen.

Twee externe projectmanagers werden aangesteld om 8 van de 26 projecten te begeleiden. Er werden externe architecten ingeschakeld voor het opmaken en opvolgen van de stedenbouwkundige vergunningsaanvragen die nodig zijn voor de tijdelijke huisvestingsprojecten en om deze projecten op te volgen.

In het voorbije jaar startte het pilootproject Open School in GO! basisschool De Groene Parel in Sint-Pieters-Leeuw. Het oorspronkelijke schooldomein ruimt plaats voor een nieuwe school voor 220 leerlingen, een vernieuwde speelplaats met groene educatieve zone, een kinderdagverblijf voor 22 kindjes, 58 wooneenheden en een woonerf.

Het team DBFM-PPS coördineert ook het strategisch project 'voorbereiding op bijna-energieneutraal bouwen'. Een eerste stap hierin is het in kaart brengen van de energieverbruiken. Er werd een subsidieaanvraag bij het Klimaatfonds ingediend om een cofinanciering van 50% te verkrijgen. Het ligt in de bedoeling dat het GO! een aanzienlijke besparing op de energieverbruiken realiseert en op die manier meewerkt aan de Europese en Vlaamse klimaatdoelstellingen.

Internaten en opvangcentra buitengewoon onderwijs

De internaten buitengewoon onderwijs en de opvangcentra kwamen in 2013 in het nieuws. De grote nood aan bijkomende middelen kwam daarbij aan het licht. Het GO! levert nochtans al een aantal jaren specifieke inspanningen om de achterstand inzake aangepaste internaten op te halen. Dat blijkt althans uit onderstaand overzicht van de locaties waar het GO! in 2013 belangrijke investeringen heeft gedaan.

► Met de reguliere middelen

Begin 2013 werd in Beerse een systeembouw in gebruik genomen als voorlopige huisvesting voor een aantal internen van het MPI Kasterlee. Over enkele jaren zal dit gebouw vervangen worden door een nieuwbouw (reeds opgenomen op de bouwplanning).

In Neder-over-Heembeek is een project gepland voor de vernieuwing van het MPI. Het project omvat een nieuwbouw voor het internaat of opvangcentrum en het omvormen van het huidige internaat tot lokalen voor het externaat. De werken werden eind 2013 gegund.

In de loop van 2013 werd de nieuwbouw voor het internaat van het MPI Lommel in gebruik genomen. Het ging om een project met een budget van meer dan 7 miljoen euro voor een internaat en opvangcentrum (129 bedden).

Eind 2013 werd de aannemer aangewezen voor de nieuwbouw voor het internaat van het MPI De Vloedlijn in De Haan. Het einde van de werken wordt midden 2015 verwacht.

► Met DBFM-middelen

Binnen de DBFM-formule is een project opgenomen voor de bouw van een nieuw internaat voor het MPI Sint-Niklaas. De werken zijn in oktober 2013 gestart en de ingebruikname wordt voorzien in de loop van 2015.

5. Samen zorg dragen voor klachten

Een leerling krijgt een nul voor een boekbespreking omdat hij hele stukken zou hebben overgeschreven. De ouders gaan hier niet mee akkoord en stappen naar de scholengroep. Omdat de klacht nog niet in de school werd behandeld, wordt hij aan de directeur overgemaakt. De directeur nodigt de ouders uit voor een gesprek. De leerkracht zoekt op het internet de geplagieerde stukken en overloopt samen met de ouders het boekverslag. De directeur neemt de tijd om samen met de leerkracht duidelijk en in detail uit te leggen waarom de leerkracht beslist heeft om een nul als cijfer te geven.

Met dit voorbeeld krijgen we meteen vier belangrijke thema's die in het jaarverslag 2013 van de klachtencoördinator aan bod komen: tuchtmaatregelen ten aanzien van leerlingen, leerlingen en ouders die zich onheus behandeld voelen, het belang van goede informatieverstrekking en een positieve aanpak door open en duidelijke communicatie waar men de nodige tijd voor uitgetrokken heeft.

Ondanks de wettelijke verplichting om klachten te behandelen blijft het GO! werken aan een klachtenmanagementsysteem dat het mogelijk maakt om lessen te trekken uit de klachtenbehandeling.

Het klachtenmanagement heeft de volgende doelstellingen:

1. een verstoorde relatie snel herstellen
2. een eenvoudige en laagdrempelige klachtenprocedure
3. systematisch geordende gegevens verzamelen

Een directe aanpak: informeel en oplossingsgericht

Efficiënt inspelen op klachten betekent in eerste instantie informeel en oplossingsgericht werken. Klachten over onderwijs gaan vaak over van alles en maar weinig over onderwijs zelf. Klachtenbehandeling in het onderwijs impliceert een hoge graad van intermenselijk contact, er zitten vaak twee kanten aan het verhaal.

Meestal werkt de directe, informele aanpak. In de eerste plaats worden de meeste klachten in de eerste informele fase afgehandeld door de directeurs van de instellingen. Het gezond verstand leert dat het principe 'we moeten samen verder' de belangrijkste houvast is en blijft om ontevredenheid in het onderwijs te kanaliseren. Veel klachten worden dus op school zelf opgelost. En dat is goed nieuws. De relatie tussen een ouder en de school is een zeer speciale relatie waarin vertrouwen cruciaal is. De concrete interactie met de klager tijdens de klachtenbehandeling kan het vertrouwen versterken.

Klachten in cijfers

Kerncijfers 2013:

- 261 klachten ontvangen;
- 180 klachten behandeld volgens het Klachtendecreet;
- 81 klachten werden niet behandeld volgens het Klachtendecreet, maar wel bijvoorbeeld via een administratieve beroepsprocedure;
- 45 geregistreerde klachten van personeelsleden;
- 102 klachten en meldingen geregistreerd door de centrale klachtencoördinator;
- de meeste klachten gaan over onheuse bejegening;
- meer klachten over orde- en tuchtmaatregelen ten aanzien van leerlingen en informatieverstrekking door de school;
- minder geregistreerde klachten over de materiële staat van de leslokalen of schoolgebouwen (o.m. verwarming van de lokalen), veiligheid en hygiëne in de school en de schooloverlast;
- 62 % van de klagers kreeg geheel of gedeeltelijk gelijk;
- de meeste terechte klachten betreffen de materiële staat van de leslokalen of schoolgebouwen (o.m. verwarming van de lokalen), veiligheid en hygiëne in de school en de schooloverlast en financiële aangelegenheden;
- de meeste klachten worden nog altijd per brief ingediend.

Het totaal aantal klachten blijft stabiel ten opzichte van 2011 en 2012.

In 2013 ontving het GO! 261 klachten, 1,5 % meer dan in 2012. Van de 261 klachten werden er 180 behandeld volgens de principes van het Klachtendecreet.

Van deze ontvankelijke en behandelde klachten werden er 112 (of 62 %) gekwalificeerd als gegrond of gedeeltelijk gegrond. De meest voorkomende reden van gegrondheid is duidelijk, net als de voorbije jaren, onheuse bejegening. Dit is niet zo verwonderlijk aangezien de meeste klachten te maken hebben met de houding van de directeur of een leerkracht, de communicatie met de ouders en de zorg voor de leerlingen.

Klachten in beeld

Het klachtenbeeld vertoont dezelfde grote thema's als de voorbije jaren:

1. De houding of beslissing van directeur en personeelsleden
2. De zorg voor en begeleiding van leerlingen
3. Orde- en tuchtmaatregelen ten aanzien van leerlingen
4. De informatieverstrekking op school
5. Financiële aangelegenheden
6. De materiële staat van schoolgebouwen en leslokalen

De thema's blijven dus altijd dezelfde maar de plaats in de top wijzigt van jaar tot jaar. Zo zijn er meer klachten die betrekking hebben op onheuse bejegening en informatieverstrekking door de school. Er is een sterkere stijging van klachten over orde- en tuchtmaatregelen. Door een hoger registratiecijfer van toegekende B- en C-attesten zijn ook de klachten over de zorg voor en begeleiding van leerlingen gestegen. Klachten over materiële aangelegenheden kenden een daling.

Nieuw in het voorbije jaar is dat ook personeelsleden van de Vlaamse overheid voortaan met hun klachten terecht kunnen bij de Vlaamse Ombudsdienst. Het werkkerrein van het klachten-decreet is hierdoor uitgebreid met het behandelen van klachten over interne personeelsaangelegenheden. De Vlaamse Ombudsdienst behandelde een dossier van twee klokkenluiders waarvoor intensief samengewerkt werd met de verificatiedienst.

Een verhaal van netwerken, samenwerken en sensibiliseren

Klachtenmanagement is een voortdurend veranderings- en leerproces. We staan voor steeds complexere beleidsuitdagingen, burgers worden mondiger en veeleisender. De scholengroepen en de klachtencoördinator werken constructief samen. Samenwerking is een absolute toegevoegde waarde en maakt van het klachtenmanagement een blijvend succesverhaal.

Het netwerk van klachtenbehandelaars en -coördinatoren stimuleert het onderling overleg tussen de scholengroepen; daardoor kan de informatie over beleidsontwikkelingen beter doorstromen, kan men ervaringen uitwisselen en verhoogt de deskundigheid.

De focus ligt op:

- collega's leren kennen
- goede praktijken uitwisselen
- een partnerschap met de scholengroepen uitbouwen
- collega's vragen naar tevredenheid over de geboden ondersteuning

Intussen is de ontmoetingsdag voor klachtenbehandelaars een jaarlijkse traditie geworden.

6. De positie van het GO! in het Vlaamse onderwijslandschap

Het GO! is actief in verschillende onderwijsdomeinen. Ons marktaandeel is niet in één cijfer te vatten. Het varieert naargelang het gaat om voltijds of deeltijds onderwijs, leerplichtonderwijs of onderwijs buiten de leerplicht, enz. Het is ook afhankelijk van het onderwijsniveau en de onderwijsvorm. Een minimale opsplitsing is vereist om de correcte conclusies te trekken.

Leerlingencijfers zijn een momentopname: ze wijzigen tijdens het schooljaar als gevolg van bijvoorbeeld de instapmomenten van kleuters of de doorverwijzing van leerlingen uit het gewoon onderwijs naar het buitengewoon onderwijs.

Voor het volwassenenonderwijs gebruiken we cijfers waarvoor het departement Onderwijs sinds het schooljaar 2008-2009 de periode van 1 april tot 31 maart als referentieperiode toepast.

Onderstaande tabel biedt een volledig overzicht op basis van de cijfers van 1 februari 2013, dus voor het schooljaar 2012-2013.

Overzicht instellingen en leerlingen van het GO! in februari 2013		(2012-2013)	
Onderwijs	Niveau	Instellingen	Leerlingen
Leerplichtonderwijs	Basisonderwijs - gewoon	368	94.846
	Basisonderwijs - buitengewoon	34	7.456
	Secundair onderwijs - gewoon	217	73.598
	Secundair onderwijs - buitengewoon	21	5.090
	Deeltijds beroepssecundair onderwijs	16	2.301
	Totaal	656	183.291
Onderwijs buiten leerplicht	Volwassenenonderwijs	26	115.183
Onderwijs buiten leerplicht	Deeltijds kunstonderwijs	15	12.194
	Totaal	41	
Internaten *	Financierbare instellingen	36*	2.438
	Niet-gefinancierde instellingen	19	1.331
	Totaal	55	3.769
Leerlingenbegeleiding	Centra voor leerlingenbegeleiding	25	

* 32 internaten + 4 tehuizen

Leerplichtonderwijs

► Algemeen

Bij de leerlingentelling van februari 2013 (schooljaar 2012-2013) volgen er 180.990 leerlingen les in het gewoon en buitengewoon voltijds onderwijs van het GO!.

Algemeen (februari)	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
leerlingen	171.091	173.558	175.794	178.116	180.990
marktaandeel	15,42%	15,65%	15,78%	15,90%	16,04%

We zien nog steeds een toename in het marktaandeel voor het voltijds onderwijs.

► Gewoon basisonderwijs

Bij de leerlingentelling van februari 2013 (schooljaar 2012-2013) volgen er 94.846 leerlingen les in het gewoon basisonderwijs, dit is een stijging met 1.798 leerlingen of 1,93%.

Het kleuteronderwijs is in februari 2013 met 630 leerlingen of met 1,78% gestegen ten opzichte van februari 2012. Het lager onderwijs is in februari 2013 met 1.118 leerlingen of met 2,03% gestegen.

Kleuteronderwijs (februari)	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
leerlingen	34.436	35.855	37.102	38.106	38.786
marktaandeel	14,14%	14,32%	14,41%	14,51%	14,58%
Lager onderwijs					
leerlingen	53.087	53.232	53.945	54.942	56.060
marktaandeel	13,90%	14,00%	14,12%	14,21%	14,29%

Voor schooljaar 2012-2013 zien we nog steeds een stijging van het marktaandeel voor het gewoon basisonderwijs.

► Gewoon secundair onderwijs

Bij de leerlingentelling van februari 2013 (schooljaar 2012-2013) volgen er 74.770 leerlingen les in het gewoon secundair onderwijs.

In vergelijking met het schooljaar 2011-2012 won het gewoon secundair onderwijs 2.043 leerlingen. Dit is een stijging met 2,81%.

Secundair onderwijs (februari)	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
leerlingen	72.349	73.003	72.900	72.727	74.770
marktaandeel	16,59%	16,99%	17,16%	17,29%	17,96%

Bekijkt men de cijfers per graad, dan krijgt men het volgende resultaat:

Graad (februari)	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
eerste graad	22.119	22.378	22.377	22.322	22.634
tweede graad	24.267	23.780	23.555	23.889	24.419
derde graad	24.939	25.836	25.795	25.234	25.469

- in de 1ste graad + 312 leerlingen
- in de 2de graad +580 leerlingen
- in de 3de graad + 235 leerlingen

Bij de vergelijking volgens de onderwijsvorm stelt men vast dat het aantal leerlingen in absolute cijfers toeneemt voor alle onderwijsvormen.

Onderwijsvorm (februari)	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
ASO	19.086	18.746	18.532	18.691	19.036
marktaandeel	16,28%	16,18%	16,14%	16,32%	16,61%
TSO	11.599	12.080	12.184	12.105	12.436
marktaandeel	12,45%	13,07%	13,48%	13,66%	14,04%
BSO*	17.824	17.835	17.667	17.369	17.405
marktaandeel	22,05%	23,44%	23,42%	23,25%	23,56%
KSO	1.223	1.235	1.237	1.229	1.259
marktaandeel	19,75%	20,02%	19,81%	19,46%	19,93%

* inclusief 4de graad en modulair onderwijs

- ASO: +345 leerlingen
- TSO: +331 leerlingen
- BSO: +36 leerlingen
- KSO: +30 leerlingen

► Buitengewoon onderwijs

In het schooljaar 2012-2013 telde het buitengewoon onderwijs 12.546 leerlingen. Tegenover het schooljaar 2011-2012 betekent dit een toename met 205 leerlingen of 1,66%.

Opgesplitst volgens het onderwijsniveau zien de cijfers er als volgt uit:

Buitengewoon onderwijs (februari)	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Kleuter	642	609	638	637	663
marktaandeel	32,47%	31,04%	32,30%	32,08%	32,77%
Lager	6.294	6.414	6.564	6.800	6793
marktaandeel	22,85%	23,15%	23,26%	23,81%	23,85%
Secundair	4.283	4.445	4.645	4.904	5090
marktaandeel	23,09%	23,38%	23,84%	24,72%	25,23%
Totaal	11.219	11.468	11.847	12.341	12.546

In vergelijking met het schooljaar 2011-2012 zijn er 26 kleuters meer (+4,08%). Het buitengewoon lager onderwijs noteert een daling met 7 leerlingen (-0,1%); het buitengewoon secundair onderwijs telde tegenover 2011-2012 186 leerlingen meer (+3,79%).

► Deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO)

Op 1 februari 2013 waren er in het deeltijds beroepssecundair onderwijs 2.301 leerlingen ingeschreven voor het schooljaar 2012-2013.

DBSO (februari)	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
leerlingen	1.952	1.948	2.093	2.139	2.301
marktaandeel	28,15%	26,57%	26,59%	25,96%	26,64%

Ten opzichte van het schooljaar 2008-2009 nam het aantal leerlingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs met 349 toe, een stijging dus met 17,88%.

► Evolutie van de OKAN- en Franstalige leerlingen

- Februaritelling 2013, schooljaar 2012-2013

OKAN- / Franstalige lln.	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
OKAN-leerlingen	729	903	1.011	828
Franstalige leerlingen	339	342	518	484
Totaal	1.068	1.245	1.529	1.312

Onderwijs buiten leerplicht

Het onderwijs buiten de leerplicht omvat het volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs. Onze analyse van de cijfers voor het deeltijds kunstonderwijs berust op de tellingen van 1 februari, uitgevoerd door het departement Onderwijs en gepubliceerd in het Statistisch Jaarboek. We vestigen er de aandacht op dat het hier enkel de financierbare cursisten betreft. Voor het volwassenenonderwijs geldt al enkele jaren de periode van 31 maart tot 1 april als referentieperiode.

► Deeltijds kunstonderwijs (DKO)

Op 1 februari 2013 waren er 12.194 cursisten ingeschreven in de kunst- en muziekacademies van het GO!. Dit impliceert een stijging met 1,41% en resulteert in een stijging van ons marktaandeel met 7 basispunten.

DKO (februari)	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
cursisten	10.345	11.390	11.628	12.024	12.194
marktaandeel	6,17%	6,69%	6,77%	6,93%	7,00%

Ten opzichte van het schooljaar 2008-2009 telde het deeltijds kunstonderwijs in het schooljaar 2012-2013 1.849 cursisten of 17,87% meer.

► Volwassenenonderwijs (VO)

Op 1 februari 2013 waren er 115.183 cursisten ingeschreven in de centra voor volwassenenonderwijs van het GO!. Dit impliceert een stijging met 2,31%, maar resulteert in een daling van ons marktaandeel tot 32,28%.

VO	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
cursisten	105.002	108.036	109.416	112.588	115.183
marktaandeel	32,29%	32,70%	34,78%	34,85%	32,28%

In het schooljaar 2012-2013 telde het volwassenenonderwijs 10.181 cursisten of 9,70% meer in vergelijking met het schooljaar 2008-2009.

Internaten

In het kalenderjaar 2013 beschikte het GO! over 32 financierbare internaten in het gewoon onderwijs. Volgens hun beheersvorm gaat het om:

- 25 gewone internaten gehecht aan een basis- of secundaire school;
- 7 autonome internaten, niet verbonden aan een onderwijsinstelling.

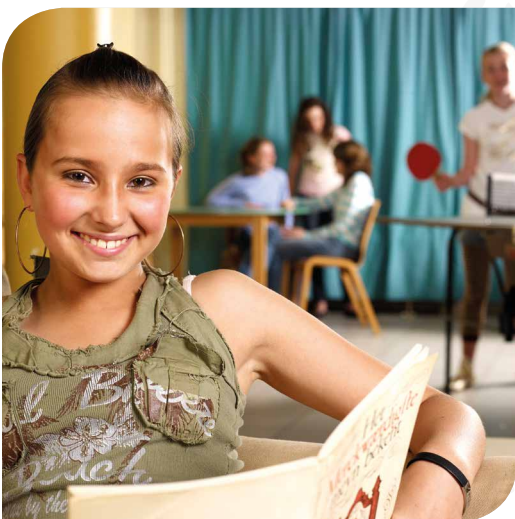
Op 1 februari 2013 verbleven er in alle GO! internaten samen 2.438 financierbare internen.

Internaten (februari)	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
internen	2.353	2.376	2.493	2.401	2.438
marktaandeel	21,14%	21,02%	21,72%	21,33%	21,52%

Vorig schooljaar verbleven er in onze internaten 37 leerlingen (= 1,54%) meer; dit resulteert in een hoger marktaandeel voor het GO!.

Daarnaast zijn er 19 internaten in het buitengewoon onderwijs (niet-gefinancierde instellingen).

Internaten BuO (februari)	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
internen	1.278	1.268	1.281	1.381	1331

7. Werkingsmiddelen

Scholengroepen

► Dotaties

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de werkingsmiddelen die aan de scholengroepen van het GO! werden uitbetaald. De Raad GO! bepaalt de criteria voor de verdeling van deze middelen, maar het Agentschap voor Onderwijsdiensten betaalt ze rechtstreeks uit aan de scholengroepen.

Dotaties scholengroepen 2013

in duizenden euro	2012	2013
Dotaties werkingsmiddelen		
Basisonderwijs	66.106	68.835
Buitengewoon basisonderwijs	9.723	10.268
Secundair onderwijs	76.036	78.444
Buitengewoon secundair onderwijs	6.645	7.015
Internaten	3.482	3.452
Andere dotaties		
Deeltijds kunstonderwijs	1.871	1.871
Leerlingenvervoer	4.273	4.273
Eigenaarsonderhoud	8.426	7.926
Ordonnanceringskrediet kleine infrastructuur	11.866	12.088
CAO VIII	1.584	1.616
Gemeenschapsbijdrage	241	243
Transitiefonds	875	750
Totaal	191.128	196.781

De evolutie van de dotaties is een combinatie van indexering en ontwikkelingen in het aantal leerlingen. Voor de werkingsmiddelen 2013 werd de indexering onverkort toegepast.

Van de andere dotaties werden enkel de dotaties voor deeltijds kunstonderwijs en leerlingenvervoer niet geïndexeerd. In tegenstelling tot 2012 ontving het GO! in 2013 geen extra geld voor eigenaarsonderhoud in het kader van de problematiek rond de opvangcentra. Het transitiefonds wordt jaarlijks afgebouwd, zoals bij decreet vastgelegd.

► Geconsolideerde jaarrekening 2012

Hoe de scholengroepen en GO! centraal de middelen effectief hebben aangewend, komt tot uiting in de jaarrekeningen. De jaarrekeningen zijn een voorstelling van de financiële situatie van een instelling na alle verrichtingen van één boekjaar, en omvatten de balans, de resultatenrekening en de toelichting.

Het GO! wenst in de eerste plaats zijn sociaaleconomische functie als onderwijsverstrekker voor iedereen kwalitatief in te vullen. Vermits een scholengroep/school/centrale administratie, ongeacht zijn/haar sociale doelstelling, evenzeer onderworpen is aan economische wetmatigheden, waakt de Raad steeds over de economische leefbaarheid ervan op korte en lange termijn.

Hierna bespreken we de geconsolideerde cijfers van de scholengroepen met GO! centraal (consolidatie GO!), evenals de cijfers van de scholengroepen zonder GO! centraal (consolidatie scholengroepen). De centrale administratie neemt immers een groot deel van het vermogen voor haar rekening en vertoont een dermate verschillende structuur, dat het nuttig is de geconsolideerde jaarrekening van de scholengroepen zonder GO! centraal ook voor te stellen.

Geconsolideerde balans en resultatenrekening GO!

consolidatie GO! (scholengroepen + GO! centraal + SKOGO)					
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
ACTIVA		2012	2011	2012-2011	
Vaste activa	21/28	522.301.341	506.367.367	15.933.974	103%
I Immateriële vaste activa	21	836.312,65	533.519	302.793	157%
II Materiële vaste activa	22-27	521.265.214	505.474.137	15.791.077	103%
A terreinen en gebouwen	22	333235700,7	338.601.713	-5.366.013	98%
B Installaties, machines en uitrusting voor exploitatie	23	56650791,82	55.438.800	1.211.992	102%
C Meubilair en materieel	24	49499412,43	48.720.610	778.803	102%
D Vaste activa in leasing of op grond van soortgelijk recht	25	98881,45	317.225	-218.343	31%
E andere materiële vaste activa	26	2009,02	2.840	-831	71%
F Vaste activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	81778419	62.392.950	19.385.469	131%
IV Financiële vaste activa	28	199813,82	359.710	-159.896	56%
Vlottende Activa		227.332.408	212.836.406	14.496.002	107%
V Vorderingen op meer dan één jaar	29	384.317	748.309	-363.992	51%
A Werkingsvorderingen	290	350.000	700.000	-350.000	50%
B Overige vorderingen	291	34.317	48.309	-13.992	71%
VI Voorraden	3	4.616.120	4.916.185	-300.065	94%
VII Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	39.380.652	23.356.168	16.024.484	169%
A Werkingsvorderingen	40	34.729.516	18.027.443	16.702.073	193%
B Overige vorderingen	41	4.651.136	5.328.726	-677.589	87%
VIII Geldbeleggingen	50-54	86.922.903	72.021.893	14.901.010	121%
IX Liquide middelen	55-59	90.866.009	106.868.845	-16.002.836	85%
X Overlopende rekeningen	490/491	5.162.408	4.925.006	237.402	105%
TOTAAL ACTIEF		749.633.749	719.203.773	30.429.976	104%
IC verschil balansniveau		-63.611,95	-15.668		

consolidatie GO! (Scholengroepen + GO! centraal + SKOGO)					
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
PASSIVA		2012	2011	2012-2011	
Eigen Vermogen	10/15	690.832.819	656.454.873	-472.794.908	105%
I Patrimonium	10	672.083.290	672.083.290	0	100%
II Herwaarderingsmeerwaarden	12				
III Reserves	13	22.360	22.360	0	100%
IV Overgedragen overschot/ verlies	14	-300.755.798	-297.197.150	-3.558.648	101%
V Investeringsdotaties en subsidies	15	319.482.967	281.546.373	37.936.594	113%
VREEMD VERMOGEN		58.864.542	62.764.568	-3.900.025	94%
VI Voorzieningen	16	131.015	131.015	0	100%
A Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160				
B Voorzieningen voor grote onderhouds- en herstellingswerken	162	74.630	74.630	0	100%
C Voorzieningen voor overige risico's en kosten	164	56.385	56.385	0	100%
VII Schulden op meer dan één jaar	17	80.106	231.257	-151.152	35%
A Financiële schulden	170-174	70.380	138.247	-67.867	51%
1 Achtergestelde leningen	170				
2 Leasingschulden en soortgelijke	172	0	26.997	-26.997	0%
3 Kredietinstellingen	173				
4 Overige leningen	174	70.380	111.250	-40.870	63%
B Werkingsschulden	175				
C Ontvangen vooruitbetalingen	176				
D Borgtochten ontvangen in contanten	178	2.446	61.977	-59.531	4%
E Overige schulden	179	7.279	31.033	-23.754	23%
VIII Schulden op ten hoogste één jaar	42-48	44.782.885	49.816.400	-5.033.515	90%
A Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen	42	49.138	396.831	-347.693	12%
B Financiële schulden ten opzichte van derden	430-439	3.710	0	3.710	0%
1 Kredietinstellingen	430-433		0	0	0%
2 Financiële schulden tegenover de overheden	434		0	0	0%
3 Leasingschulden en soortgelijke	435		0	0	0%
4 Overige leningen	439		0	0	0%
C Werkingsschulden	44	31.261.532	34.804.702	-3.543.170	90%
D Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	8.585.260	8.630.765	-45.504	99%
E Ontvangen vooruitbetalingen	46	2.775.329	2.900.866	-125.537	96%
F Overige schulden	47/48	2.107.915	3.083.237	-975.321	68%
IX Overlopende rekeningen	493/492/499	13.870.537	12.585.895	1.284.642	110%
TOTAAL PASSIEF		749.697.361	719.219.441	30.477.920	104%
IC verschil balansniveau		-63.611,95	-15.668		

consolidatie GO! (Scholengroepen + GO! centraal + SKOGO)					
Resultatenrekening	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
		2012	2011	2012-2011	
I Werkingsopbrengsten	70/74	355.557.416	338.989.831	16.567.585	105%
A. Verkopen voorraden en diensten	70	25.902.908	25.618.648	284.260	101%
B. Wijzigingen in de voorraden en bestellingen in uitvoering	71	0	0	0	
C Geproduceerde vaste activa	72	0	0	0	
D Dotaties, subsidies toelagen en soortgelijke overheidswege	73	268.747.138	254.178.857	14.568.280	106%
Werkingsdotaties	730	213.577.527	204.667.421	8.910.106	104%
Investeringsdotaties	731	23.827.819	21.992.949	1.834.870	108%
Andere	733	31.341.792	27.518.488	3.823.304	114%
Andere werkingsopbrengsten	74	60.907.371	59.192.326	1.715.044	103%
II Werkingskosten (-)	60/64	-368.944.766	-354.977.763	-13.967.003	104%
A. Verbruikte voorraden	60	-23.742.276	-23.092.447	-649.829	103%
B Diensten en diverse goederen	61	-184.855.462	-175.814.830	-9.040.632	105%
C Personeelskosten	62	-104.043.568	-99.825.619	-4.217.948	104%
D Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	630	-52.463.202	-53.501.665	1.038.463	98%
E. Vorderingen	631/634	-473.223	-269.783	-203.441	175%
F. Voorzieningen (toevoegingen, bestedingen en terugnemingen)	635-637	0	0	0	0%
G. Doorstorting werkingsdotaties/ cofinanciering	6401/3	-1803217,79	-589.698	-1.213.520	306%
H. Andere werkingskosten	6405/549	-1.563.817	-1.883.720	319.903	83%
III Werkingsoverschot (- tekort)	70/64	-13.387.349	-15.987.931	2.600.582	84%
	75	2.443.361	2.656.262		
V Financiële kosten (-)	65	-141.795	-155.276	13.481	91%
VI Overschot/ (tekort) uit de financiële activiteiten	75/65	2.301.565	2.500.986	-199.420	92%
VII Uitzonderlijke opbrengsten	76	15.524.973	7.190.769	8.334.204	216%
VIII Uitzonderlijke kosten (-)	66	-7.927.888	-1.578.591	-6.349.297	502%
IX Uitzonderlijk resultaat	76/66	7.597.085	5.612.178	1.984.906	135%
Resultaatsverwerking		-3.488.699	-7.874.767	-5.127.762	44%
A. Te bestemmen overschot/ tekort		-63.612	-15.668	-47.944	406%
Te bestemmen overschot / tekort van het boekjaar		3.425.087	7.859.099	-4.434.012	44%
Overgedragen overschot van het vorige boekjaar	790	0	-1.054.806	1.054.806	0%
Overgedragen tekort van het vorige boekjaar	690	-409.000		-409.000	
B. Reservebewegingen		0	-900.831	900.831	0%
Onttrekking aan de reserves	792			0	
Toevoeging aan de reserves (-)	692	0	-900.831	900.831	0%
C. Over te dragen resultaat		3.834.087	9.814.736	-5.980.649	39%
Over te dragen overschot (-)	693	-12.707.309	-19.508.938	6.801.628	65%
Over te dragen tekort	793	16.541.397	29.323.674	-12.782.277	56%

Geconsolideerde balans en resultatenrekening scholengroepen

consolidatie scholengroepen					
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
ACTIVA		2012	2011	2012-2011	
Vaste activa	21/28	101.901.683	99.190.595	2.711.088	103%
I Immateriële vaste activa	21	386.290	356.641	29.649	108%
II Materiële vaste activa	22-27	101.497.754	98.816.082	2.681.671	103%
A terreinen en gebouwen	22	0	0	0	100%
B Installaties, machines en uitrusting voor exploitatie	23	52.267.029	50.202.180	2.064.849	104%
C Meubilair en materieel	24	49.125.391	48.290.307	835.084	102%
D Vaste activa in leasing of op grond van soortgelijk recht	25	98.881	317.225	-218.343	31%
E andere materiële vaste activa	26	2.009	2.840	-831	71%
F Vaste activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	4.443	3.530	913	126%
IV Financiële vaste activa	28	17.639	17.872	-233	99%
Vlottende Activa		130.037.084	126.790.724	3.246.360	103%
V Vorderingen op meer dan één jaar	29	34.317	48.309	-13.992	71%
A Werkingsvorderingen	290		48.309	-48.309	0%
B Overige vorderingen	291	34.317		34.317	
VI Voorraden	3	4.458.338	4.700.818	-242.480	95%
VII Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	13.972.250	14.066.889	-94.638	99%
A Werkingsvorderingen	40	9.510.744	8.976.538	534.206	106%
B Overige vorderingen	41	4.461.506	5.090.351	-628.844	88%
VIII Geldbeleggingen	50-54	23.571.903	20.179.893	3.392.010	117%
IX Liquide middelen	55-59	83.083.823	83.106.506	-22.683	100%
X Overlopende rekeningen	490/491	4.916.453	4.688.309	228.144	105%
TOTAAL ACTIEF		231.938.767,00	225.981.319	5.957.448	103%
IC verschil balansniveau		0,00	-7.479		

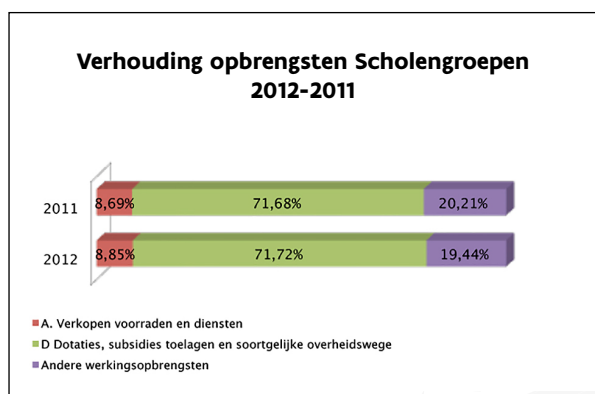
consolidatie scholengroepen					
	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
PASSIVA		2012	2011	2012-2011	
Eigen Vermogen	10/15	183.659.965	177.875.266	5.784.698	103%
I Patrimonium	10	105.681.211	105.681.211	0	100%
II Herwaarderingsmeerwaarden	12				
III Reserves	13	22.360	22.360	0	100%
IV Overgedragen overschot/ verlies	14	77.863.315	72.069.244	5.794.071	108%
V Investeringsdotaties en subsidies	15	93.079	102.452	-9.373	91%
VREEMD VERMOGEN		48.278.802	48.113.532	165.270	100%
VI Voorzieningen	16	131.015	131.015	0	100%
A Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160				
B Voorzieningen voor grote onderhouds- en herstellingswerken	162	74.630	74.630	0	100%
C Voorzieningen voor overige risico's en kosten	164	56.385	56.385	0	100%
VII Schulden op meer dan één jaar	17	86.587	248.850	-162.263	35%
A Financiële schulden	170-174	76.861	155.839	-78.978	49%
1 Achtergestelde leningen	170				
2 Leasingschulden en soortgelijke	172		26.997	-26.997	0%
3 Kredietinstellingen	173				
4 Overige leningen	174	76.861	128.843	-51.981	60%
B Werkingsschulden	175				
C Ontvangen vooruitbetalingen	176				
D Borgtochten ontvangen in contanten	178	2.446	61.977	-59.531	4%
E Overige schulden	179	7.279	31.033	-23.754	23%
VIII Schulden op ten hoogste één jaar	42-48	34.286.747	35.306.513	-1.019.766	97%
A Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen	42	62.105	726.122	-664.017	9%
B Financiële schulden ten opzichte van derden	430-439				
1 Kredietinstellingen	430-433				
2 Financiële schulden tegenover de overheden	434				
3 Leasingschulden en soortgelijke	435				
4 Overige leningen	439				
C Werkingsschulden	44	23.474.237	23.087.057	387.180	102%
D Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	5.850.779	5.515.665	335.115	106%
E Ontvangen vooruitbetalingen	46	2.775.329	2.900.866	-125.537	96%
F Overige schulden	47/48	2.124.296	3.076.804	-952.508	69%
IX Overlopende rekeningen	493/492/499	13.774.453	12.427.154	1.347.299	111%
TOTAAL PASSIEF		231.938.767	225.988.799	5.949.968	103%
IC verschil balansniveau		0	-7.479		

consolidatie scholengroepen					
Resultatenrekening	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
		2012	2011	2012-2011	
I Werkingsopbrengsten	70/74	314.251.725	305.272.416	8.979.308	103%
A. Verkopen voorraden en diensten	70	27.316.699	27.008.365	308.334	101%
B. Wijzigingen in de voorraden en bestellingen in uitvoering	71	0	0	0	
C Geproduceerde vaste activa	72	0	0	0	0%
D Dotaties, subsidies toelagen en soortgelijke overheidswege	73	225.243.599	218.926.301	6.317.299	103%
Werkingsdotaties	730	187.308.734	182.092.353	5.216.381	103%
Investeringsdotaties	731	11.644.786	11.933.767	-288.981	98%
Andere	733	26.290.080	24.900.181	1.389.899	106%
Andere werkingsopbrengsten	74	61.691.427	59.337.751	2.353.676	104%
II Werkingskosten (-)	60/64	-309.808.309	-295.964.930	-13.843.378	105%
A. Verbruikte voorraden	60	-26.245.339	-25.803.127	-442.212	102%
B Diensten en diverse goederen	61	-176.810.864	-168.488.571	-8.322.294	105%
C Personeelskosten	62	-86.665.089	-82.797.362	-3.867.727	105%
D Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	630	-17.604.353	-16.870.065	-734.288	104%
E. Vorderingen	631/634	-473.223	-269.783	-203.441	175%
F. Voorzieningen (toevoegingen, bestedingen en terugnemingen)	635-637				
G. Doorstorting werkingsdotaties/ cofinanciering	6401/3	-575.893	-507.031	-68.862	114%
H. Andere werkingskosten	6405/549	-1.433.547	-1.228.992	-204.556	117%
III Werkingsoverschot (- tekort)	70/64	4.443.416	9.307.486	-4.864.070	48%
IV Financiële opbrengsten	75	1.840.585	1.832.033	8.552	100%
V Financiële kosten (-)	65	-130.683	-151.296	20.613	86%
VI Overschot/ (tekort) uit de financiële activiteiten	75/65	1.709.902	1.680.737	29.166	102%
VII Uitzonderlijke opbrengsten	76	7.717.327	498.477	7.218.850	1548%
VIII Uitzonderlijke kosten (-)	66	-7.943.014	-758.636	-7.184.378	1047%
IX Uitzonderlijk resultaat	76/66	-225.686	-260.158	34.472	87%
Resultaatsverwerking		5.927.632	10.728.065	-4.800.432	55%
CONTROLE		0	-7.479	7.479	
A. Te bestemmen overschot/ tekort		5.927.632	10.735.544	-4.807.912	55%
Te bestemmen overschot van het boekjaar					
Te verwerken tekort van het boekjaar		409.000	1.054.806	-645.807	39%
Overgedragen overschot van het vorige boekjaar	790	0	1.054.806	-1.054.806	0%
Overgedragen tekort van het vorige boekjaar	690	409.000	0	409.000	
B. Reservebewegingen		0	900.831	-900.831	0%
Onttrekking aan de reserves	792				
Toevoeging aan de reserves (-)	692		900.831	-900.831	0%
C. Over te dragen resultaat		5.518.633	8.779.907	-3.261.274	63%
Over te dragen overschot (-)	693	12.667.919	19.495.998	-6.828.079	65%
Over te dragen tekort	793	-7.149.286	-10.716.091	3.566.805	67%

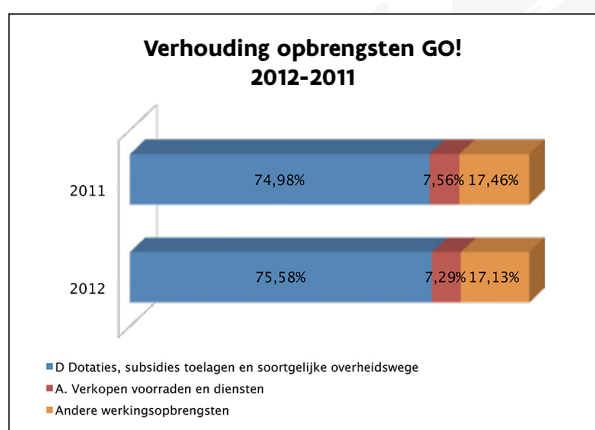
► Opbrengsten

De opbrengsten voor scholengroepen bestaan uit drie belangrijke delen:

- 71,68 % komt van overheidsdotaties;
- 20,21 % wordt hoofdzakelijk gecreëerd door ouderbijdragen voor didactische behoeften en de verhuur van infrastructuur (= andere bedrijfsopbrengsten);
- De omzet van maaltijden, dranken en didactische verkoop levert 8,69 % van de totale opbrengsten op;
- Het resterende gedeelte is verwaarloosbaar.

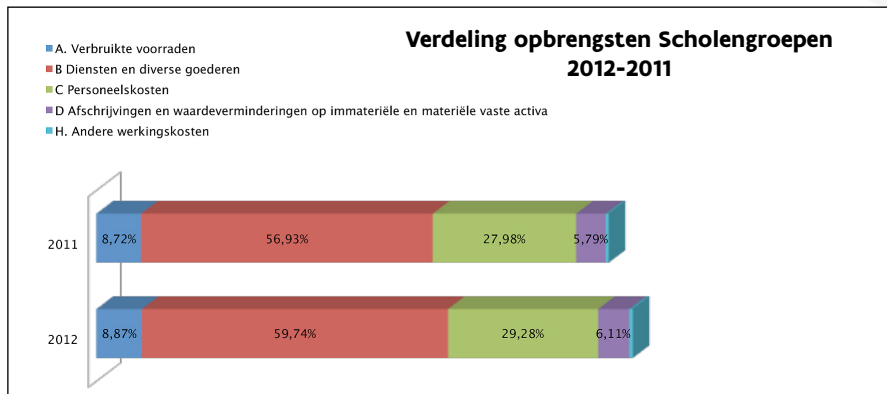
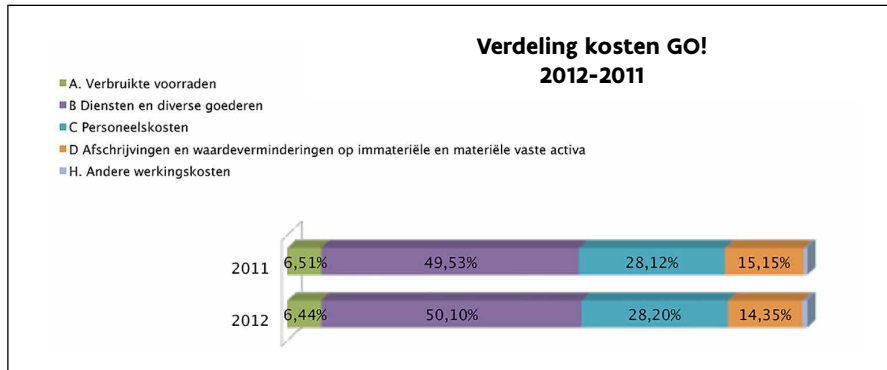
Met GO! centraal erbij is deze verhouding anders.

De verhoudingen in de opbrengsten blijven nagenoeg jaarlijks ongewijzigd. Driekwart van alle opbrengsten komt uit dotaties. Bij de scholengroepen zijn er in verhouding tot het totaal van de opbrengsten meer opbrengsten uit de verkoop van maaltijden en andere werkingsopbrengsten (facturen aan ouders) dan bij GO! centraal.

► Kosten

De verhouding in de kosten blijft eveneens nagenoeg ongewijzigd. Toch vertonen de scholengroepen een andere verhouding dan GO! met GO! centraal erbij. Dit komt omdat de afschrijvingskosten meer impact hebben op het resultaat bij GO! centraal dan bij de scholengroepen.

De totale loonkosten binnen het GO! zijn met 4 % gestegen (nominaal 4,218 miljoen euro). We zien echter verschillen tussen de scholengroepen en GO! centraal. Als we de scholengroepen alleen analyseren, merken we voor 2012 (net zoals voor 2011) dat de loonkosten met 3,868 miljoen euro of 5% stijgen. Bij GO! centraal stijgen ze echter slechts met 0,350 miljoen euro of 2%.

► Werkingsresultaat

Het werkingsresultaat van het GO! bedraagt -13,387 miljoen euro. Dit is 2,6 miljoen euro beter dan in 2012. In de scholengroepen bedraagt het werkingsresultaat 4,443 miljoen euro. Negen scholengroepen en GO! centraal maken verlies op basis van het werkingsresultaat.

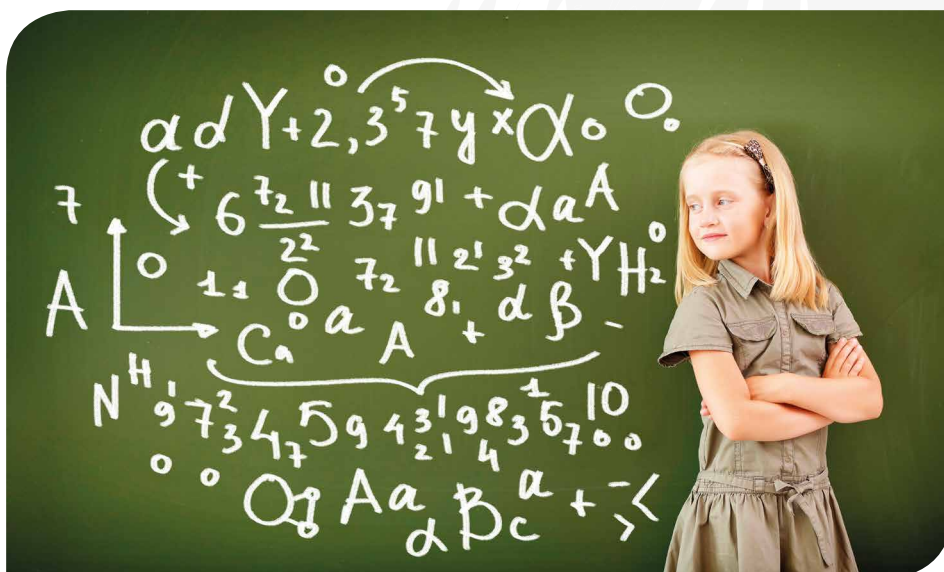
We moeten hier wel opmerken dat alle scholengroepen en GO! centraal over een grote liquiditeitsreserve beschikken, zodat ze nieuwe investeringen gemakkelijk kunnen financieren en eenmalige verliezen kunnen opvangen. Niet enkel het werkingsresultaat telt, de totale financiële situatie moet in rekening gebracht worden.

De scholengroepen en GO! centraal beschikken over ruim voldoende financiële middelen. Een goede liquiditeit moet een acid ratio hebben van meer dan 1. De acid liquiditeitsratio² bedraagt 4,85 bij GO! centraal en 3,52 bij de scholengroepen. Bij de scholengroepen merken we wel grote schommelingen in de liquiditeitsratio, maar nergens bedraagt die minder dan 1.

Een interessante ratio is ook het nettobedrijfskapitaal. Hoe staat het permanente vermogen op lange termijn (eigen vermogen + vreemd vermogen op lange termijn) ten opzichte van het uitgebreide vast actief (vaste activa + vorderingen op meer dan 1 jaar)?

Als het verschil tussen beide groter is dan 1, heeft de entiteit voldoende middelen om haar duurzame middelen te onderhouden. In de geconsolideerde jaarrekening bedraagt het nettobedrijfskapitaal 168 miljoen euro. Voor de scholengroepen bedraagt dit 82 miljoen euro.

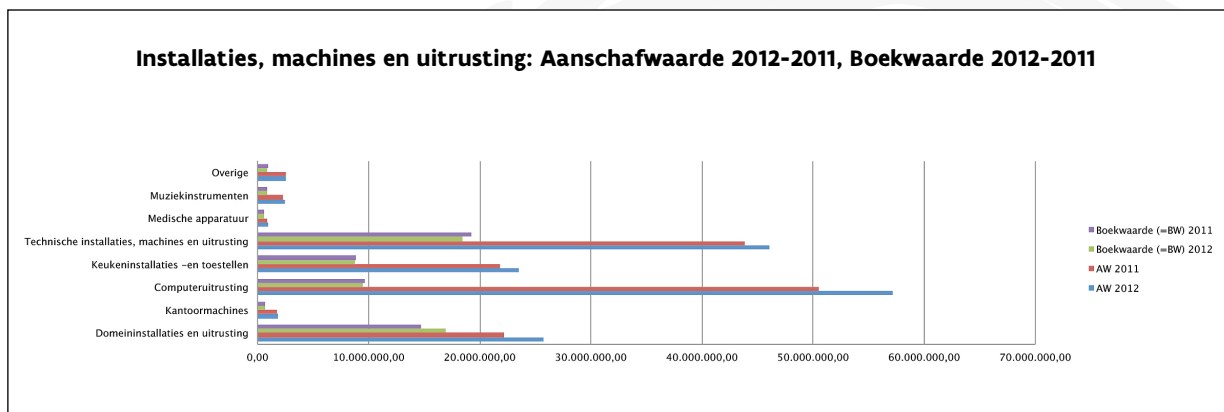
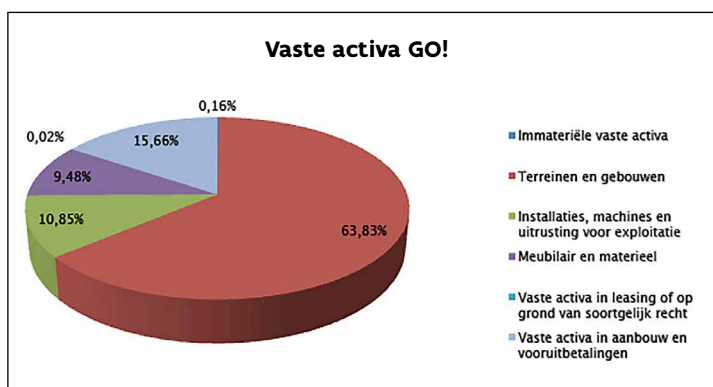
²Acid liquiditeitsratio is een financiële indicator om de liquiditeit op korte termijn te bepalen. Het geeft de verhouding weer tussen de openstaande vorderingen op minder dan één jaar en liquide middelen, met de openstaande schulden op minder dan één jaar.

► Investerings

79 % van alle activa bestaat uit gebouwenpatrimonium. 21% bestaat uit machines, rollend materieel en meubilair.

Er wordt steeds meer geïnvesteerd en de waarde van onze duurzame goederen stijgt. De hoge investeringen in de domeininstallaties en -uitrusting vallen hier vooral op. De stijgende aankoopwaarden overstijgen hier de afschrijvingskosten (slijtagekosten) van het bestaande materiaal.

De administratieve diensten

Voor de administratieve diensten, GO! centraal en pedagogische diensten bespreken we de jaarrekening 2013. Conform het Rekendecreet bestaat de rapportage uit een 'bedrijfseconomisch luik' en een 'begrotingsluik'.

De centrale administratie moet zowel een bedrijfseconomische (dus dubbel boekhouden) als een budgettaire boekhouding voeren, met een belangrijke focus op het budgettaire, aangezien zij als overheidsorgaan wordt beoordeeld op basis van deze uitvoeringen en begrotingen.

Op 4 april 2014 bekrachtigde de Raad van het GO! de jaarrekening 2013 van de centrale administratie, nadat de afgevaardigd bestuurder die al bij hoogdringendheid had goedgekeurd (28 maart 2014). In wat volgt bespreken we de bedrijfseconomische cijfers.

Eerst worden de cijfers van 2013 en 2012 opgelijst, zowel voor de activa (de bezittingen en te ontvangen middelen), de passiva (het vermogen en de schulden) als de resultatenrekening (kosten en opbrengsten) van GO! centraal, met inbegrip van de pedagogische diensten. Daarna volgt een korte inhoudelijke bespreking.

Balans

Jaarrapportering	code		huidig jaar	vorig jaar
ACTIVA				
Vaste activa			443.082.541	422.529.392
Oprichtingskosten (+)	20	vol5	0	0
Immateriële vaste activa (+)	21	vol5	355.221	450.773
Materiële vaste activa	22/27	vol6a	440.527.320	419.878.619
Terreinen en gebouwen (+)	220-223		364.251.953	333.272.312
Werken van burgerlijke bouwkunde (+)	224-229			
Installaties, machines en uitrusting (+)	23	vol6a	5.051.363	4.458.310
Meubilair en (rollend) materieel (+)	24		810.307	374.021
Leasing en soortgelijke rechten (+)	25			
Overige materiële vaste activa (+)	26			
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen (+)	27		70.413.698	81.773.976
Financiële vaste activa	28	vol7a	2.200.000	2.200.000
Verbonden ondernemingen	280/281		2.200.000	2.200.000
Deelnemingen (+)	280	vol7b	2.200.000	2.200.000
Vorderingen (+)	281			
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	282/283		0	0
Deelnemingen (+)	282	vol7b		
Vorderingen (+)	283			
Andere financiële vaste activa	284/288		0	0
Aandelen (+)	284	vol7b		
Vorderingen en borgtochten in contanten (+)	285/288			

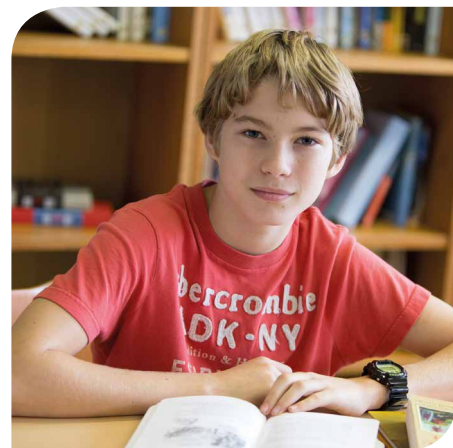
VLOTTENDE ACTIVA			83.984.149	95.334.410
Vorderingen op meer dan één jaar	29	vol9	0	350.000
Handelsvorderingen (+)	290		0	350.000
Overige vorderingen (+)	291			
Vorraden en bestellingen in uitvoering	3		207.504	157.782
Grond- en hulpstoffen (+)	30/31			
Goederen in bewerking (+)	32			
Gereed product (+)	33			
Handelsgoederen (+)	34		207.504	157.782
Onroerende goederen bestemd voor verkoop	35		0	0
Terreinen bestemd voor verkoop (+)	350			
Gebouwen bestemd voor verkoop (+)	351			
Bebouwde terreinen en andere onroerende goederen bestemd voor verkoop (+)	352			
Vooruitbetalingen (+)	36			
Bestellingen in uitvoering (+)	37			
Strategische stocks (+)	38		0	
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41		4.689.358	25.305.949
Handelsvorderingen (+)	40	vol9	4.565.470	25.255.949
Overige vorderingen (+)	41	vol9	123.889	50.000
Geldbeleggingen	50/54		72.466.000	63.351.000
Eigen aandelen (+)	50	vol8		
Aandelen (+)	51	vol7b-8		
Vastrentende effecten (+)	52	vol7b-8	72.466.000	63.351.000
Termijndeposito's (+)	53	vol7b-8		
Liquide middelen (+)	54/58		6.316.565	5.952.359
Overlopende rekeningen (+)	490-491-495	vol7b-8	304.722	217.320
TOTAAL			527.066.690	517.863.802

¹ ook varend en vliegend materieel

Balans

Jaarrapportering	code		huidig jaar	vorig jaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN			499.101.792	507.199.333
Kapitaal (+)	10		566.402.079	566.402.079
Geplaatst kapitaal	100		566.402.079	566.402.079
Niet-opgevraagd kapitaal	101			
Uitgiftepremies (+)	11			
Herwaarderingsmeerwaarden (+)	12			
Reserves (+)	13		0	0
Wettelijke reserves	130			
Onbeschikbare reserves	131		0	0
Voor eigen aandelen	1310			
Andere	1311			
Belastingvrije reserves	132			
Beschikbare reserves	133			
Overgedragen winst (of verlies) (+/-)	14		-391.055.003	-378.592.634
Dotaties, subsidies, toelagen en soortgelijke (+)	15		323.754.717	319.389.889
Voorschot aan de vennoten op de verdeling netto-actief (-)	19			
VREEMD VERMOGEN			27.964.898	10.664.469
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	16		395.331	0
Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen (+)	160	vol12		
Voorzieningen voor belastingen (+)	161	vol12		
Voorzieningen voor grote herstellings- en onderhoudswerken (+)	162	vol12		
Voorzieningen voor overige risico's en kosten (+)	163-165	vol12	395.331	
Globale te voorziene waardeverminderingen op handelsvorderingen (+)	166			
Globale te voorziene waardeverminderingen op overige vorderingen (+)	167			
Uitgestelde belastingen	168			
Schulden op meer dan één jaar	17		0	0
Financiële schulden	170/174	vol10	0	0
Achtergestelde leningen (+)	170			
Niet-achtergestelde obligatieleningen (+)	171			
Leasingschulden en soortgelijke schulden (+)	172			
Kredietinstellingen (+)	173			
Overige leningen (+)	174			
Handelsschulden (+)	175	vol10		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen (+)	176			
Borgtochten ontvangen in contanten (+)	178			
Overige schulden (+)	179	vol10		

Schulden op ten hoogste één jaar	42/48		27.259.048	10.563.820
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	vol10		
Financiële schulden (+)	43	vol10	16.242.631	3.710
Kredietinstellingen (+)	430/433		16.242.631	3.710
Overige leningen (+)	436/439			
Handelsschulden op ten hoogste één jaar (+)	44	vol10	8.343.670	7.824.449
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen (+)	46			
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (+)	45	vol10	2.671.568	2.734.481
Belastingen	450/3		454.630	227.326
Bezoldigingen en sociale lasten	454/9		2.216.938	2.507.155
Overige schulden (+)	47/48	vol10	1.180	1.180
Overlopende rekeningen (+)	492-493-496	vol11	310.519	100.649
TOTAAL			527.066.690	517.863.802

Resultatenrekening

Jaarrapportering	code		huidig jaar	vorig jaar
Operationele opbrengsten	70/74		49.020.261	45.719.117
Lopende opbrengsten (+)	70		41.136	13.820
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) (+/(-))	71			
Geproduceerde vaste activa (+)	72			
Inkomens- en kapitaaloverdrachten (+)	73	vol13	46.379.928	43.564.775
Andere operationele opbrengsten (+)	74		2.599.196	2.140.523
Operationele kosten (-)	60/64		-64.151.031	-63.478.294
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen (+/(-))	60		-49.723	-2.784
Aankopen (+)	600/608			-2.784
Voorraad: afname (toename) (+/(-))	609		-49.723	
Diensten en diverse goederen (+)	61		11.770.641	9.630.652
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)	62		17.837.448	17.530.145
Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa (+)	630		33.853.974	34.858.849
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handels- en overige vorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+/(-))	631/634			
Voorzieningen (toevoegingen, bestedingen en terugnemingen) (+/-)	635/637		395.331	
Inkomensoverdrachten (+)	640	vol13	343.004	474.723
Andere operationele kosten (+)	641/648		355	986.709
Als herstructureringskosten geactiveerde operationele kosten (-)	649			
Operationeel resultaat			-15.130.770	-17.759.176
Financiële opbrengsten	75	vol14a-b	260.210	554.567
Opbrengsten uit financiële vaste activa (+)	750			
Opbrengsten uit vlottende activa (+)	751		260.210	554.567
Andere financiële opbrengsten (+)	752/759			
Financiële kosten (-)	65	vol14a-b	-10.637	-11.161
Kosten van schulden (+)	650			
Waardeverminderingen op geldbeleggingen en liquide middelen: toevoegingen (terugnemingen) (+/(-))	651			
Andere financiële kosten (+ /(-))	652/659		10.637	11.161
Financieel resultaat			249.573	543.405
Resultaat uit de gewone activiteiten (voor belastingen)			-14.881.198	-17.215.771
Uitzonderlijke opbrengsten	76		5.992.092	8.005.100
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa (+)	760			

Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa (+)	761			
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (+)	762			
Meerwaarden op de realisatie van vaste activa (+)	763		5.980.141	7.610.915
Andere uitzonderlijke opbrengsten (+)	764/769	vol14a-b	11.950	394.185
Uitzonderlijke kosten (-)	66		-3.573.263	-181.440
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten en op immateriële en materiële vaste activa(+)	660			
Waardeverminderingen op financiële vaste activa (+)	661			
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+/(-))	662			
Minderwaarden op realisatie van vaste activa (+)	663		214.361	
Andere uitzonderlijke kosten (+)	664/668	vol14a-b	3.358.902	181.440
Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten (-)	669			
Uitzonderlijk resultaat			2.418.829	7.823.660
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR (voor belastingen)			-12.462.369	-9.392.111
Belastingen op het resultaat	67/77		0	0
Belastingen (+)	67			
Regularisering van belastingen en terugnemingen van voorzieningen voor belastingen (+)	77			
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR (na belastingen) (verlies (-))			-12.462.369	-9.392.111
Onttrekking aan de belastingsvrije reserves (+)	789			
Overboeking naar de belastingsvrije reserves (-)	689			
TE BESTEMMEN NETTO RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR (verlies (-))			-12.462.369	-9.392.111

► Bespreking

Voor het boekjaar 2013 realiseert GO! centraal een tekort van 12,46 miljoen euro, terwijl voor 2012 het tekort 9,39 miljoen euro bedroeg. Dit is te zien op het einde van de resultatenrekening. Zowel voor 2012 als 2013 is dit tekort hoofdzakelijk toe te schrijven aan afschrijvingen op gebouwen.

Activa

Gebouwen en terreinen

Gebouwen en terreinen zijn het hoofdbestanddeel aan bezittingen van GO! centraal. Ze ondergaan de tand des tijds (slijtage en veroudering) en moeten daarom elk jaar voor een bepaalde waarde afgeschreven worden. Het zijn louter boekhoudkundige bedragen, geen uitgaven in geld, maar ze vormen wel op het eerste zicht de grootste uitgavenpost in de GO! boekhouding. Afschrijven is enkel een middel om op termijn de nodige vervangingen en aanpassingen te kunnen doen.

Sinds 2010 worden gebouwen die in aanbouw zijn maar nog niet werden opgeleverd, geboekt op een rekening 'vaste activa in aanbouw'. Pas wanneer een gebouw is opgeleverd, wordt dit overgeboekt naar een activarekening met de bijbehorende afschrijvingen. Dit verklaart waarom de materiële vaste activa binnen de tabel 'Activa' stijgen maar de bijbehorende afschrijvingen lager liggen dan het voorgaande jaar.

GO! centraal ontvangt van de overheid middelen om te investeren in schoolgebouwen. Om het huidige actief op peil te houden en zelfs te kunnen vernieuwen, aangepast aan de huidige noden, en om voldoende nieuwe scholen te kunnen bouwen voor de leerlinginstroom, heeft het GO! substantieel meer middelen nodig dan wat nu wordt toegekend. Op dit ogenblik verliest het patrimonium aan waarde omdat we jaarlijks minder investeren dan dat we afschrijven.

Beschikbare financiële middelen

De geldbeleggingen en de liquide middelen, langs de activazijde, die samen de financiële middelen uitmaken, zijn met bijna 9,48 miljoen euro gestegen in vergelijking met 2012, terwijl ze vorig jaar gedaald waren met bijna 5 miljoen euro.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het GO! is samengesteld uit de oorspronkelijke waarde van het gebouwenpatrimonium, de gecumuleerde netto verliezen uit het verleden en de investeringsdotatie die het GO! jaarlijks ontvangt voor de bouw van scholen.

Vreemd vermogen

Het vreemd vermogen is samengesteld uit leveranciersschulden en sociale schulden. Eind 2013 vertoonde één van de zichtrekeningen een negatief saldo van 16,24 miljoen euro. Dit negatief saldo werd als financiële schuld opgenomen langs de passiefzijde van de balans.

Resultatenrekening

Personeelskosten

De personeelskosten vormen de grootste uitgavenpost en omvatten de volledige bruto loonkosten (werkgeversbijdrage RSZ inbegrepen), de kosten voor het woon-werkverkeer, de bijdragen in het kader van het Pensioenfonds en van de pensioenpool voor statutaire personeelsleden, en de voorziening voor het vakantiegeld dat in 2014 wordt uitbetaald. Voor de centrale administratieve en pedagogische diensten samen bedragen ze 17,84 miljoen euro.

Ten opzichte van vorig boekjaar betekent dit een stijging met 307.000 euro of 2 %. Deze stijging is te wijten aan de endogene groei.

Uitzonderlijke opbrengsten

Bij de verkoop van vaste activa, hoofdzakelijk gronden en gebouwen, wordt het verschil tussen de verkoopopbrengst en de netto boekwaarde als meer- of minderwaarde opgenomen in het uitzonderlijk resultaat van het boekjaar. De in 2013 gerealiseerde meerwaarden op verkopen bedroegen 5,98 miljoen euro, dit is een daling met 1,63 miljoen euro ten opzichte van 2012. In de meeste gevallen gaat het om volledig afgeschreven activa, waardoor de volledige verkoopopbrengst als meerwaarde wordt opgenomen.

Besparingen

In 2013 zette de Vlaamse overheid de opgelegde besparingen verder. Tegelijk met de lage rentevoeten hebben deze besparingen de financiële middelen van het GO! verder verminderd. Een groot deel van de uitgaven van het GO! gaat naar vaste contracten (ICT, huisvesting) en personeelskosten. De opgelegde besparingen hebben de beleidsruimte die in het verleden al beperkt was, helemaal weggenomen.

8. Conclusies en aanbevelingen

De unieke rol van het GO!: onderwijs van iedereen, voor iedereen

Als organisator van het onderwijs van en voor de Vlaamse Gemeenschap neemt het GO! in het Vlaamse en Brusselse onderwijslandschap een unieke positie in. Het GO! kreeg immers bij bijzonder decreet de grondwettelijke opdracht om neutraal onderwijs te organiseren en de vrije keuze van ouders, leerlingen en cursisten te waarborgen.

De **neutraliteit** waartoe het GO! grondwettelijk verplicht is houdt onder meer in dat het de filosofische, ideologische en godsdienstige opvattingen van de leerlingen, cursisten en ouders eerbiedigt. Maar het betekent geenszins dat het onderwijs in de scholen en instellingen van het GO! waardenvrij of vrijblijvend zou zijn. In het Pedagogisch project van het GO! (PPGO) en de Neutraliteitsverklaring staan waarden als respect voor diversiteit, openheid, een kritische geest en engagement centraal.

Het GO! vraagt aan de overheid om een breed maatschappelijk debat over de plaats van normen en waarden en de plaats van **levensbeschouwing en religie in het onderwijs** te initiëren. Het GO! is er zich van bewust dat het standpunt over de plaats maar vooral over de wijze waarop de levensbeschouwelijke vakken worden ingevuld, binnen de grenzen van het (grond)wettelijk kader moet blijven. Het GO! pleit er echter voor dat de decreetgever, als gevolg van de maatschappelijke discussie ter zake, dit regelgevend kader opentrekt en de invulling zoals door het GO! voorgesteld (1u levensbeschouwelijke vakken + 1 module interlevensbeschouwelijke competenties in de 3de graad SO) mogelijk maakt.

Gelijke kansen als leidraad

Het GO! wil het onderwijs zo organiseren, dat het een antwoord biedt op de noden van vandaag (en de toekomst) zodat segregatie geen kans krijgt. Iedereen moet **gelijke onderwijskansen** krijgen om al zijn talenten optimaal te ontwikkelen.

Als traditionele voortrekker van gelijke onderwijskansen voor iedereen stelt het GO! via zijn pedagogisch project gelijke kansen en kwaliteitsvol onderwijs voor iedereen centraal. Om dit maatschappelijk streven te realiseren, heeft het GO! een aantal concrete actiepunten ontwikkeld in zijn Memorandum 2014, zoals een verlaging van de leerplichtleeftijd, een maximumfactuur in de eerste graad SO en de verplichte invoering van een schoolkostenbeheersingsplan voor de 2de en 3de graad.

Toen het nieuwe financieringssysteem voor het leerplichtonderwijs werd ingevoerd (decreet van 4 juli 2008), werd een groeipad vastgelegd voor het percentage 'leerlingenkenmerken'. Het GO! vraagt uitdrukkelijk dat dit politiek engagement onmiddellijk wordt uitgevoerd.

Nood aan een grondige onderwijsvernieuwing

Daarnaast onderschrijft het GO! de nood aan een sterke **hervorming van het secundair onderwijs**. Het GO! vraagt uitdrukkelijk aan de overheid om de hervorming die is voorgesteld in het masterplan algemeen in te voeren en om de nodige waarborgen te geven opdat *alle* actoren de hervorming *gelijktijdig* en *kwaleitsvol* kunnen realiseren. De hervorming moet gestoeld zijn op:

- de algemene invoering van een brede eerste graad en uitgestelde studiekeuze;
- de introductie van competenties waaruit competentiegerichte eindtermen en leerplandoelen worden afgeleid;
- de invoering van valide, netoverstijgende toetsing die ingezet wordt in het kader van kwaliteitsbewaking, maar die niet wordt aangewend voor ranking, noch voor de uitreiking van individuele attesten;
- een doorgedreven trajectbegeleiding, die een kwaliteitsvolle studiebegeleiding en een succesvolle aansluiting op het hoger onderwijs mogelijk maakt.

De overheid moet elke lerende de beste onderwijsomgeving kunnen bieden. Dit betekent dat een sterk buitengewoon onderwijs waar bepaalde kinderen en jongeren op een competente wijze begeleid worden, de beste oplossing blijft. Inclusief onderwijs kan onmogelijk slagen zonder een gericht en doeltreffend professionaliseringstraject voor alle betrokkenen. Ook in de lerarenopleiding moet hier werk van gemaakt worden. Bovendien moet de overheid in voldoende middelen voorzien om de draagkracht van de scholen te versterken en waarachtige **inclusie** mogelijk te maken.

Het GO! als goede en aantrekkelijke werkgever

De organisatie van het onderwijs moet niet op de eerste plaats starten vanuit structuren maar veeleer vanuit de leerkrachten die we nodig hebben om het onderwijs dat we beogen te realiseren.

Het GO! wenst dat het debat over de **loopbaan van de leraar** integraal wordt gevoerd en wil de vlakke loopbaan doorbreken via een systeem van drie fasen, nl. assistent-leraar, leraar en onderwijsexpert. Ook het mentorschap moet opnieuw worden ingevoerd. Het GO! pleit ook voor loondifferentiatie op basis van taakdifferentiatie en vraagt de nodige aandacht voor een vergelijking met verwante beroepen.

Samenwerking en schaalvergroting

Om zijn missie te realiseren, wil het GO! graag de **krachten bundelen** met de andere officiële onderwijsverstrekkers. Het GO! is bereid om de huidige samenwerking nog te versterken en er zo voor te zorgen dat mensen en middelen efficiënt worden ingezet.

In de evolutie naar **één publiek net** wil het GO! zijn verantwoordelijkheid nemen mits aan de nodige randvoorwaarden is voldaan. Zo mag deze beweging niet leiden tot een regionale versplintering van het officieel onderwijs, noch tot verkaveling in de verschillende onderwijsniveaus en -vormen.

Los van deze evolutie is het GO! bereid te bekijken hoe het zijn eigen organisatie nog kan verbeteren in het kader van een verdere **bestuurlijke schaalvergroting**. Hierbij dient aangestipt dat het net nu al georganiseerd is in scholengroepen die de scholen nu al bestuurlijk en administratief ondersteunen.

De bevoegdheidsverdeling tussen de bestuurlijke niveaus van het GO! is vastgelegd in het *Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs* (BDGO). Dit decreet laat het GO! immers toe om zijn grondwettelijke opdracht uit te voeren. Een bijzonder decreet vraagt bijzonder respect vanwege de politiek en het beleid.

Indien omwille van de wijzigende context het BDGO moet worden aangepast, dan vragen wij dat het GO! als **relevante** en **evidente gesprekspartner** gerespecteerd wordt.

Voldoende financiële middelen voor werking en infrastructuur

► Werking

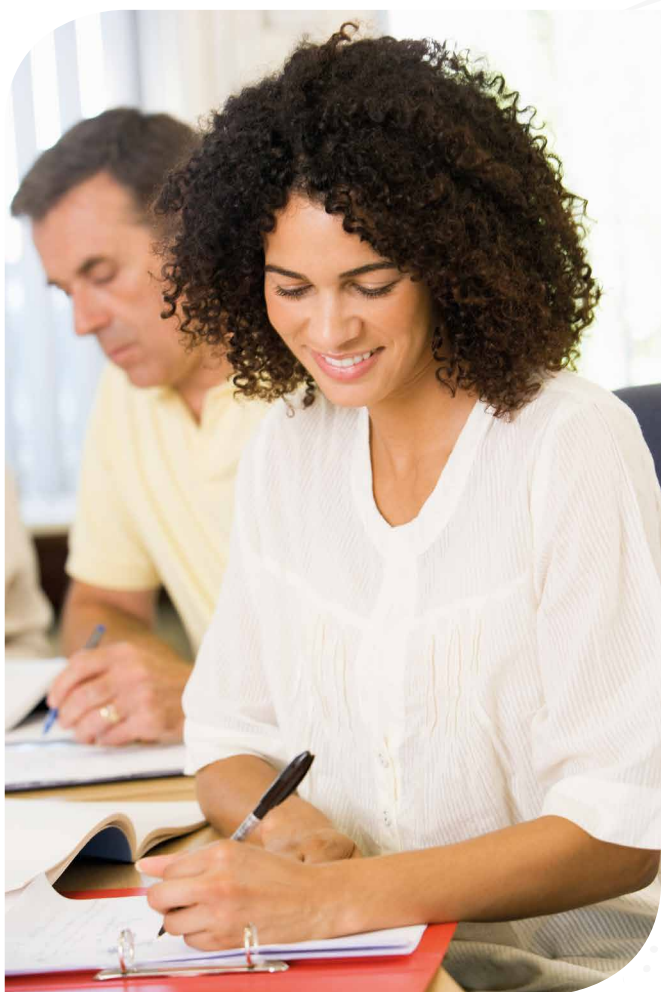
De kern van het pedagogisch project van het GO! (PPGO!) ligt in zijn maatschappelijke opdracht om kwaliteitsvol onderwijs te waarborgen. Het GO! vraagt aan de overheid de nodige ruimte en middelen om deze fundamentele opdracht te realiseren. Door een aantal besparingsmaatregelen in verband met de werkingsmiddelen uit de voorbije jaren is deze opdracht steeds meer onder druk gekomen.

Het GO! vraagt dan ook dat de overheid de volledige indexering van de werkingsmiddelen jaarlijks toepast. Opdat de GO! internaten hun sterk gewijzigde opdracht verder op een kwaliteitsvolle wijze kunnen waarmaken, moeten zij van de overheid een aangepaste omkadering krijgen die rekening houdt met de leerlingenkenmerken. De overheid belooft al enkele jaren om de financiering te herbekijken van de internaten (inclusief internaten buitengewoon onderwijs en opvangcentra), daar moet ze nu ook werk van maken.

► Infrastructuur

Het GO! onderschrijft daarnaast de dringende vraag om een verhoging van de financiële middelen voor schoolinfrastructuur. Wij vragen dat men, ten aanzien van het GO! budget, de OESO-normen voor onderhoud en kleine infrastructuurwerken respecteert en dat men alle onderwijsniveaus en -vormen (dus ook volwassenenonderwijs en deeltijds kunstonderwijs) meeneemt bij het berekenen van de dotatie voor infrastructuur.

Het GO! wijst hierbij op het belang van een structurele aanpak voor structurele noden en vraagt een duurzaam beleid inzake capaciteitsuitbreiding.

9. Pedagogisch project van het GO!

Algemene grondslag

Het PPGO! is het basisdocument waarin de grondbeginselen, de waarden en de algemene doelstellingen van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zijn opgenomen. Het PPGO! is een referentiekader waarbinnen leerlingen begeleid worden in hun persoonlijke ontplooiing enerzijds en in hun ontwikkeling naar samenleven in diversiteit en harmonie anderzijds. Daarbij is het wezenlijk dat de leerlingen bewust en kritisch nadenken over hun handelen en op grond daarvan verantwoorde keuzes maken. Daaruit blijkt dat het GO! naast onderwijs ook de opvoeding van de gehele persoonlijkheid van de leerlingen beoogt.

Basisbeginselen

Met het PPGO! wil het GO! elk individu kansen bieden op een optimale ontwikkeling: een ontwikkeling die niet leidt tot nivellering en standaardisering, maar gedifferentieerd is naar ieders talent en competenties. Hierbij krijgen de leerlingen aangepaste pedagogisch-didactische begeleiding. Het PPGO! streeft de totale ontwikkeling van de persoon na de verwerving van kennis en inzicht, de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes, met bijzondere aandacht voor een kritische en creatieve ingesteldheid ten aanzien van mens, natuur en samenleving. Iedere mens is uniek. In elk onderwijs- en opvoedingssituatie moet dus de individuele eigenheid van iedere leerling tot haar recht komen. Dit betekent onder meer gelijke ontwikkelingskansen voor gelijkbegaafden. Het houdt enerzijds in dat milieuachterstanden of handicaps worden gemilderd of weggewerkt door aangepaste hulpverlening, en anderzijds dat wordt ingespeeld op de specifieke behoeften van meerbegaafde en talentvolle jongeren.

In dit kader – het streven naar kansengelijkheid en het waarborgen van een maximale ontplooiing van capaciteiten – stelt het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap alles in het werk opdat elke leerling een zo hoog mogelijk niveau bereikt volgens zijn talenten en interesses. M.a.w. het GO! tracht een maximale vooruitgang (d.i. leerwinst) te realiseren bij zijn leerlingen. De leerling is niet alleen een individu, maar ook een gemeenschapswezen. Ook aan dat aspect hecht het GO! grote waarde. Een harmonische wisselwerking tussen individu en gemeenschap is onontbeerlijk; de individuele persoon moet in de samenleving ontplooiingskansen krijgen. Dit is slechts haalbaar, als de vorming van het individu 'totaal' is, d.w.z. als ze zowel wetenschappelijke en technologische, sociaal-culturele en ethische componenten omvat; een gezond evenwicht tussen die verschillende componenten is een must.

Steunende op die totale vorming zullen de jongeren het doel en de zin van hun handelen leren inzien en zich ten opzichte van zichzelf en van het maatschappelijk gebeuren met kritisch inzicht kunnen opstellen; ze zullen van jongs af leren in vrijheid verantwoordelijkheid te dragen.

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap voedt op tot sociaal engagement, verantwoord gebruik van de ruimte, wereldsolidariteit, verdraagzaamheid en brede belangstelling voor het culturele gebeuren hier en elders.

Het PPGO! staat voor een dynamisch mens- en maatschappijbeeld en het beoogt de vorming van vrije mensen, die:

- een fundamenteel zelfvertrouwen hebben, dat steunt op authenticiteit en integriteit;
- een open geest hebben, zonder vooroordelen, met belangstelling en respect voor ieders mening;
- mondig zijn, zodat ze hun ideeën helder en juist kunnen vertolken;
- bereid zijn tot levenslang en levensbreed leren;
- getuigen van intellectuele, emotionele, esthetische en ethische bewogenheid;
- zich betrokken weten bij de sociale werkelijkheid en de maatschappelijke ongelijkheden: opkomen voor de eerbiediging van de Rechten van de Mens en zijn fundamentele vrijheden, voor sociale rechtvaardigheid en voor democratische instellingen;
- de gelijkwaardigheid van mensen en de emancipatie van elk individu niet enkel als principe huldigen, maar zich ook inspannen om ze te verwezenlijken.

Van neutraliteit naar actief pluralisme

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap is gehouden tot neutraliteit. Dat houdt in: de eerbiediging van de filosofische, ideologische en godsdienstige opvattingen van de leerlingen en hun ouders. 'Neutraal' wordt door de grondwetgever niet opgevat als 'waardevrij' of 'vrijblijvend'. Het GO! is niet gebonden aan een levensbeschouwelijke 'richting'. Het is evenmin verbonden met een ideologische groep.

Mensen van alle overtuigingen zijn welkom in het GO! en hun eigenheid wordt er gerespecteerd.

Het GO! beschouwt het actief omgaan met deze diversiteit als een meerwaarde en als een pijler van zijn onderwijs. Via dit actief pluralisme beklemtoont het GO! dat de mensheid, ondanks alle verschillen, verbonden is door gemeenschappelijke waarden en doelen.

Concrete toepassingen

Het PPGO!

- komt op democratische wijze tot stand. Alle actoren uit het GO! worden uitgenodigd een bijdrage te leveren tot zijn realisatie.

Dat veronderstelt:

- inkijk (informatie van alle betrokkenen);
- inzicht (door coördinatie) via overlegstructuren;
- inspraak (door communicatie) door echte participatiemogelijkheden in alle geledingen van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.
- Dit is de ondergrond van de beleidsvisie in het GO!: door directe democratische deelneming aan het beleid een proces op gang brengen waardoor het engagement in de uitvoering van de beleidsbeslissingen wordt opgewekt;
- wil alle betrokkenen bij het GO! aanzetten tot reflectie op de maatschappelijke realiteit enerzijds en de dagelijkse onderwijspraktijk anderzijds;
- vindt zijn concrete vertaling in het schoolwerkplan, het schoolreglement en de schoolcultuur in het algemeen;
- heeft een dynamisch karakter: het kan worden aangepast als gevolg van een wijzigende context (maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwe wetenschappelijke inzichten, veranderende pedagogische behoeften enz.).

Allemaal VIP Helemaal Go!

